

"UKRAINIAN TOILER"
TELEPHONE — WA. 4133
339 Bathurst St.
Toronto 2, B. Ontario.

5 c. — PER COPY — 5 c.

Authorized as second class mail
Post Office Department, Ottawa

Pik XIV. Ч. 50

п'ятниця, 19 грудня, 1947

TORONTO ONTARIO

Friday, December 19, 1947

Vol. XIV. №. 50

РОБІТНИК

UKRAINIAN TOILER

ПРАЦЯ ТА ЛАД

On the Foundation
of Christianity
The Ukrainian Toilers
Shall Build
A Prosperous Future

5 c. — ЗА ЧИСЛО — 5 c.

ПРОВАЛ КОНФЕРЕНЦІЇ В ЛОНДОНІ

Москві Не Вдалось Роз'єднати Британії з Америкою й Францією. Комуністи Програли й в Італії. У Совєтах Уряд Знову Пограбував Власне Населення

Дня 15 грудня. Року Божого 1947. Конференція Представників Великої Чвірки, що мала вирішити справу мира в Європі, розбилась: відомо, що на неозначений час, тобто навіть не визначено рішення, коли знову могла б зібратися. Внесок про відновлення Конференції подав американський представник Маршалл, піддержаний Бевіном і Бідо-лтом. Молотов поїхав додому, докінчивши свою словесну пропаганду. Усе вину за неуспіх Конференції Маршалл закинув на Молотову.

Неуспіх Конференції в Лондоні ще гірше загострив напруження Сходу з Заходом. Конференція мала піддати справу мирної угоди для Німеччини й Австрії, а обернулася у боротьбу Москви проти Палли Маршала відновити Європу. Або іншими словами: Конференція перемінилася у боротьбу між демократією та тоталітаризмом. Розбилося на початку воєнного відшкодування для Москви від Німеччини, якого Москва зажадала для себе десять мільярдів доларів, — і то з сучасної продукції, чому навідріз спротивилась Америка-Британія а Франція пішла за ними. І коли Молотов не хотів поступитись, три інші західні потуги рішили, що далі говорити було б пустим маршуванням часу й Конференцію закрили.

Про безнадійність дамих нарад заявили Бевін, який данинше назвав цю конференцію „найважливішою конференцією в історії світу“, а внесок, щоб її закрити, подав Маршалл.

По Франції — Італії

По провалі комуністичного пастику страйками в Франції, прийшов провал комуністичного, такого ж пастику, в Італії. Мин. суботи опинили комуністи, побачивши, що не йде, загальний страйк проти уряду де Гаспарія — відклали. Прем'єр де Гаспарі підключив християнсько-демократичному руху ініціативу за арештування його закликів і за те, що не послухало комуністів і залишилось при праці. Тепер сиди будуть рішати когось тих ув'язнених, що допустились під час страйку насильства, можна було звільнити а кого покарати.

Грабунок Населення

У Москві, яка так хвалиться „покою економічної перевагою над капіталістичними державами“, почалась сильна інфляція, наслідком якої став великий тиск на державні, щоб грошей не держали. Щоб інфляцію знизити, московський уряд стався до свого випробованого способу: відібрав в людей гроші, щоб не мали за що купувати, випустивши нові рублі й одночасно зрівнявши ціни — ті, що були під контролем, і ті, що продавались на чорнім ринку, до рівня тих контрольованих, і відкинув пайківання. Старі рублі не сьять бути викуплені на нові до 20 грудня, а тим, що за новий рубль треба буде дати 10 старих рублів.

Але платити робітникам залишилася та сама — перецінока 400 рублів на місяць — і ціни майже всі ті самі, що були на товарах під пайківанням, якими користувались переважно робітники.

Населенню кляче відсятеро разів більше купувати сил а буде суперничати з американським долларом. Тим часом справа маєтася так: кількома масла (за нові рублі) коштів \$5.50, коли переціночили

на америк. валюту за встановленим сов. урядом курсом: убрания для чоловіка 1.400 рублів, суки неумудра для жінки 500 рублів; кілько житнього хліба для першої категорії коштуватиме 2 р. 80 коп., для другої більше, для третьої категорії 3 р. 20 коп.; кілько каспійських селедків коштує 17 рублів, або \$3.23; кілько цукру \$2.57; пшеника пива \$1.33 (7 рублів); кілько кавиру 400 рублів (\$76); пшеникарти горілки \$11.40; кілько телятини \$4.32, десятка яєць від \$1.90-\$2.66, 10 грамів чаю \$3.01, кілько кави \$14.25 і т. д. Усі ці ціни оголошено урядом.

«\$»

Розкол в УАПЦ

Священний Собор Єпископів Української Автокефальної Православної Церкви на еміграції, відбувши 24 жовтня свої наради в Ашафенбурзі, оголосив Соборне Архипастирське Послання, яким повідомляє своїх вірних про позбавлення єпископського сану й виключення з Церкви єпископа Григорія та про позбавлення священнического сану й відлучення від Церкви пресвітерів (священників): Демид Бурка, Константина Давидовського, Александра Попова, Митрофана Явдаса, Петра Стельмаха, Івана Чумака й Григорія Антохова, і сімох мирян-організаторів — за бунт і розкол. Група ця, зіхвалюючи у числі 67 осіб до Ашафенбургу, назвала себе „Церковним Зіздом УАПЦ“ і проголосила відступниками всіх 12 єпископів УАПЦ; вибрала „Українську Православну Церковну Радю“ в складі 21 осіб з головою Іваном Горашенком, а на почесного голову Архiepіскопа Іоанна Теодоровича (і попросила його стати в їх „Церкві“ Митрополитом). Так подала „Українська Трибуна“ ч. 85 з 9 листопада, ц. р.

„Неділя“ з Ашафенбургу, ч. 98 з 9 листопада, ц. р. подає повідомлення з Канцелярії Митрополита УАПЦ Полікарпа, таке: „29 жовтня Голова УАПЦ Митрополит Полікарп отримав із Канади листа від Архiepіскопа Іоанна Теодоровича з відписом його відповіді організаторам т. зв. „Церковного Зізду в Ашафенбурзі“. З цієї відповіді виходить, що Архiepіскоп Теодорович відмовився прийняти організаторів того зізду під свою юрисдикцію, називаючи їх сектантами“.

А тим часом організатори згаданого зізду повели широку акцію: зачали видавати щотижневий часопис „Православний Українець“, назвали свою групу „Соборноправною УАПЦерквою в Німеччині та в усій Європі“, а гановерські „Новини“ подають, що дня 15

Протикомуніст. Організація В ЗДА

Подає „Н. Г. Т.“, що в Вашингтоні зареєстровався якийсь Віктор Байдалаков із Нью-Йорку в Департаменті Судівництва, як агент Російської Леїборістської Організації, яка, як він каже, є протикомуністична організація, що діє з підпілля.

Байдалаков каже, що він „виборний президент“ Організації, яка відома також під назвою „НТС“ і оперує, крім СССР, також у всіх країнах, де живуть протикомуністичні росіяни: на америк., брит. і франц. займаних смугах у Німеччині й Австрії, у Франції й Марокку, в Італії, Бельгії, Швейцарії, Англії, Швеції, Данії, Норвегії й національній Китаю. Завданням його, Байдалакова, є вести протикомуністичну пропаганду й закладати клітини Організації в ЗДА.

Родився Байдалаков 1900 року в Конотопі, в Україні, є „бездержавний імігрант“; хоче стати америк. громадянином; членом названої організації є від року 1930; служив в королівській югословянській армії в 1941 році й був змушений тіти під час війни до Німеччини. Був членом Т-ва Російських Письменників і журналістів на америк. смугі в таборі Мокхе-гоф, близько Каселя, спочатком цього року; до Америки прибув минулого квітня.

ТІТО УНЕВАЖНИВ УМОВУ З БРИТАНІЄЮ — Югославія оголосила уневажнення своєї угоди з Британією з дня 8 вересня, ц. р., про видачу з'явлених із місць осіб, яких Югославія називає воєнними злочинцями а Британія згодиться з її доказами. Умову з'явив Тіто тому, що Британія, мовляв, не виконує своїх зобов'язань. Каже югосл. часопис „Борба“, що за два місяці умови Британія не передала Югославії шодного збіжця югословяннина.

Увага Комуністи ЗДА!

Добра нагода похити безплатно до „Есерів“! Державний Секретар американського енту Конектикат одобрив наперіновосторонньої організації п. н. „Американська Антиккомуністична Ліга“, якої кличем є: „Загармо кинток в один бік до Москви“.

Платиний одного ресторану в Гартфорд-Ешпайні, один із оснувателів цієї Ліги заявив, що Ліга даватиме „безплатний, в один бік, першої класи кинток до Москви“ кожнотому американському комуністові, що схоче відкритися свого американського громадянства, „іхати до Росії й там залишитись“.

Ешпайн каже: „Я жив в Росії за революції й маю комунізму аж по вуха“.

НЕ ВІЛЬНО ДАВАТИ „НАЧАЙ“ — Лікери правила в Саскечевані забороняють давати доношкам пива „на чай“. Коли б донощик прийняв, може страстити працю, гостинність, де це сталось, може страстити дозвіл на продаж пива, а той, що дав, може мати до діла з поліційним судом.

жовтня відбулися в Ашафенбурзі т. зв. Покрівські Збори, які „вибрали Єпископа Григорія правлячим єпископом“ тої нової віровизнавальної групи.

НАПАД КОМУНІСТІВ НА СКІТАЛЬНИКІВ

Ще 10 Вояків УПА

Подає ашафенбурська „Неділя“, цитуючи агенцію Дена з Гайдельбергу, що на територію Німеччини перейшли дальших 10 українських повстанців, членів УПА, у них числі одна дівчина, і піддалися німецькій поліції; усіх повстанців на території Німеччини знаходиться тепер 94 — і одна дівчина. Останні 10 були озброєні крісами й російськими автоматами.

Крім цих, що в Німеччині, 50 членів УПА перейшли також на територію британської займаних смуги в Австрії, цебто разом перейшли вже 144 українських повстанців — з Полудневої Групи УПА, яка була окружена силами трьох держав і оце малі її відділи прибувають, вириваючись із оточення, до Німеччини.

З інших джерел подають, що червона влада ЧСР зажадала видачі цих українських „леїгендарних героїв“ „дід суд“, за, мовляв, „злочини“ поповнені на території ЧСР. Однак ми не думаємо, щоб американська чи британська влада допустила такого величарського вчинку, щоб видати на певну смерть цих лицарів-борців за волю своєї Землі, України, і свого поповненого Московю народу.

Франція Відкинула Протест Росії

Париж. АП. Франція не прийняла протесту Совєтів проти виселення із своєї території 19 совєтських громадян за вмішування в домашні справи Франції, повідомивши свого представника в Москві, щоб протест цей віддав сов. урядові назад, на тій основі, що він написаний в грубій і незграбній формі, і тому, що Москва оголосила про шодого світові скоріше, як французький уряд його одержав.

Зараз по відкритті сов. протесту, уряд Франції наказав 12 членам сов. репатріяційної місії забиратися, за те, що під копувались під єдність Франції. Французи кажуть, що Москва розтвилася невдалою комуністичних страйків в Франції. Тепер за те Франція не одержить тих півмільйонів тої шениці, що їх Росія обіцяла Франції на едновах перед муніципальними виборами в жовтні, думаючи цим кинти голів франц. виборців, хто знає чи й так була б дала.

Московські П'яті Колюмни

За поданнями журналом „Жизнь Парті“, що виходить у Москві, цифрами, найбільшій чистоті по російській комуністичній партії є в Італії й Китаї, кожна числить по біля два мільйони членів. Членів франц. комун. партії журнал подає один мільйон — у порівнянні з 340 тисячами з-перед війни; у Румунії зроста партія з 1,000 до 700 тисяч, у Польщі 800 тис., стількиж у Мадярщині, у Болгарії 500 тис., у Югославії 400 тис., у В. Британії 43 тис., у Швеції 48 тис., в Індії 70 тис., у Бельгії 100 тис., у Голандії 50 тисяч. Про Канаду й ЗДА не згадано.

Докучали Ім Через Цілу Дорогу Своїми Летючками й Пропагандою, Аж Скитальникам Не Стало Терлицю

Двісті сорок скитальників із таборів в Європі, які їхали до праці в копальнях золота в північній Онтеріо, дали досмудьну научку двом „Сталіновим“ ентуїстам, які їм не давали спокою. До вагону скитальників на доріж в Порт-Бену, під час коли скитальники співали свої коляди, заїхали два сталінські поїзди й зачали роздавати їм свої летючки та агітувати словами. Коли скитальники казали їм набиратися а ті не послухали, скитальники виширювали їх коміт-го-ловною із вагону, давши їм перед тим кілька „подарунків“ на дорогу.

Двадцять двоїтний Михайло Москаль, який навчався вже де-що по-англійському й говорив за всіх казав, що це „буде по-добре. Ми того не злобили“, і опонідав далі, що майже на кожній агітациї від Галіфаксу комуністичні агітатори не давали їм спокою. На доріж в Порт-Бену скитальників запросила місцева станція Армії Спасення на прийняття, й вони сходили із вагонів, щоб піти до залі. Коли б не змішавши урядовців копальні Голінгтер, то комуністичні ентуїасты скитальники були б такі добре потурбовані. „Капіталістичні“ урядовці вратували „пролетарам“ цілі ребра й може ще де-що.

У рокидавших комуністами летючках були відомі неграмотні комуністичні брехні а усю говорили комуністичні агенти, що для нас, скитальників, нема, мовляв тут праці, тож краще збиратися свої маматки й їдте назад андіки прибули.

Скитальники ці були призначені спочатку до праці в ашах. А шодісні силки мають уже зашпорили свої кияти на шодому, то їх призначили до копальні на працю. Одні а канадійців, що прибули одиннадцять років тому а України й від того часу рідні свої не бачили, побачили між прибульцями несподівано свого батька. Йказе було їх власний радий! Кинулись собі в обійми. Але шодор радий, перемішались у смуток, коли батько сказав синові, що його двоє братів загинули в війні.

Другий із шодого гурту, 24-літній Іван Синайко, оповідав, що сидів в німецьких концетр. таборі. Матір вишкани москалі на Сибір, батька застрелили польські партизани. Про інших рідних не має ні-стєи.

Ще інший, 27-літній Марослав Бавук оповідав, що його шоду родину вислали в Україну, і казав, що в кожній країні в Європі, яка під совєтським контролем, є неспокій. Москалі намагались забрати скитальників від свого контролю, змешлюючи їх ріжкими обіцянками. Деякоті з тих нещасливих, що дали себе задурити, повертали назад і оповідали потім історії. Два його приятелі втікли назад по двоє місяцях із Москви. Інші поїхали до Польщі, й коли вернули, то так бідно виглядали, що ледве можна було їх пізнати.

Ревізія Польських Кордонів

На заяву Молотова в його промові на конференції закордонних міністрів в Лондоні, — що кордони Польщі є вже тверді й кінцеві, — відповів остро америк. Секретар Маршалл, що він з тим не погоджується, й твердження Молотова рішуче відкинув. Маршалл каже, що такої умови ніколи Великі Три не заклачували, тому кордони Польщі мають бути „вирівняні“ на користь Німеччини. Молотов каже, що кордони Польщі були встановлені згодою в Потсдамі, тому не можуть пілягати ніякій зміні.

Росії „Висихає“ Нафта

Подає Тоні Сміт із Раса Та-нура, у Савді Арабії, що Росії зачало недовдавати нафти, від шодого зачала занепадати її промисловість і військова підготовка. Міжнародна нафтярська пошта довідалась ось-що: добування нафти в Росії й її державо-сателітах сильно спало й даліше падає. Причина? — Невміння москалів коло того захо-дитися. Крім того: Америка, що довозила Росії біля три мільйони барил оливи річно, тепер мусіла під напором протестів Конгресу перестати.

Геологічній техніці передбачають, що Росії забракне в 1948 році біля сім мільйонів барил оливи. Дейл Никс, управитель американських нафтових силек, в Арабії каже, що вони вже давно того сподівались, що неждарне обходження москалів з нафтовими джерелами мусітимуть довести до підупадку продукції — також у Румунії, Мадярщині й Австрії. Видайність найбільших в Європі нафтових піль у Румунії спала з 85 тисяч до 68 тисяч барил денно. Росія бере половину з того за воєнне відшкодування. Мадярські нафтові по-ля зменшились у видайності на 2,500 барил на день, а поля в Баку, на Кавказі, спали 15-25 відсотків.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИШКІЛ У БРИТАНІЇ

За пляном виготолованої брит. урядом нової оборони перед налетами в теперішній атомній війні, у Британії будуть брати на примусовий вишкіл самооборони усіх дорослих і дітей. Для цілей військових вирав, уряд забере 1,027,000 акрів землі (усіх акрів Британія має 56 мільйонів).

Комуністи в Франції Програли

Зударившись з рішучою поставою уряду прем'єра Шумана комуністи, не маючи настільки сили, щоб взяти верх, — піддалися. Започатковані ними величезні страйки, у яких брали близько три мільйони робітників участь, довели Францію на край анархії й спричинили загострення взаємин Франції з Совєтами.

Побачивши, що не сила, опанована комуністами Конфедерація Праці прийняла, попередно відкинені, пропозиції уряду й дала своїм юніям наказ, щоб страйк перервати й вертали до праці. Страйкуючих, однак, і так мало-що вже залишалося, бо більшість послухала ще перед тим уряду й вернула до праці. Але, видавши цей наказ, Конфедерація Праці закликала своїх прихильників, щоб готовились до нового наступу в майбутньому.

Полк. П. Кравець

ДИВІЗІЯ „ГАЛИЧИН“

ПРИЧИНКИ ДО ІСТОРІЇ ДИВІЗІЇ „ГАЛИЧИН“
(Надіслане мин. літа до „У. Р.“)

(Докінчення)

Капітан розказував, що перед самим вечором до команди Корпусу, де він був по наказу, з'явився ранений український підстаршина, що відстав був від більшої групи українських вояків, яка минулої ночі пробилася вгору на південь від Княжого, більше коло села Хильчич. Підстаршина був у товаристві кількох українських вояків, але їх застав день і вони мусили скритися в терені до вечора та пильно обсервували, що робиться навколо, щоб знати, як і куди йти вночі. Підстаршина подав, що вже ранком 21. 7. та сама група вела бій до двох годин на горі проти села Хильчич і мабуть прорвалася, бо до Хильчича прибуло більше сотки большевицьких вояків. Те саме оповідали йому по полудні селяни, що крилися по полях. До штабу зголосилося трьох вояків, ті що переховувалися на задах від Княжого та подали приблизно те саме. З того виходило, що в самому Княжому — є дві ворожі сотні. Обсаджений південний узгір'я над залізницею. На північ, на віддалі до двох кілометрів, у корчах — багато піхоти, гранатомети та протипанцерні гармати. На захід, на віддалі до трьох кілометрів, уздовж пільної дороги — в лісі багато панцерів та піхоти. Залізниця забезпечена панцерами при всіх переїздах. З цього було видно, що лісистою гора — найслабше забезпечена на південь від залізничної, та що туди пробивалися до сі розбитки Корпусу і то виключно вночі. Капітан був переконаний, що долиною переїзду так велику колону таборів і масу людей, навіть при забезпеченні панцерами — є безнадійне. Командир панцерної бригади теж висловлював у штабі такий погляд, тим більше, що панцері майже не мали запасу гарматних набойів. Це одначе не взяли під увагу і він дав наказ пробивати прорвати перетень.

Час атаки до прориву визначено на вечірній світанок, на сигнал світляних ракет зі штабу, що був у кількадесяти метрах на горі. Здобуті інформації і ще більше утвердженні авторитетних рядків у переконанні, що зі спроб винести цілу колону нічого позитивного не може бути, і вони доведуть до цілковитого знищення людей, які втягнулися б у долину. Коли б навіть удалося з великими втратами пробитися, то далі, в районі самого Золочева, всі вигинути до решти, або понападуть до полону. Тому й рішення, прийняте українськими старшинами (забрати максимум здібних до маршу людей і пробитися групами прямуючи лісами, поміж села Ясенівці-Княже, не тримаючись більше колон таборів) — показалося ще більше оправдане. Тому я не шукав уже за штабом, тільки примістив своїх вояків за укриттям румовиць будівель філярки, під горбом, недалеко мосту. Відси можна було мати свободу рухів, залежно від ситуації, що мусіла виказатися ранком. Так я усвідомив своїх вояків, показуючи їм, куди та як мають прямувати на даний момент, коли зачнетися бій, чи рух колон, або, якби мене не стало. Я підкреслив особливо колючість оминати село Княже зліва (зі сходу, бо з заходу — трясина), а до села не втягатися. Вояки мають збиратися під самою горою, на південь від залізничної, а далі поступати згідно з ситуацією, не чекаючи на себе, бо верхом можна шкоро проскочити. До української частини колонів я післав звязкового, до якого

був з українських старшин, щоб на ніщо не чекали й вислали якнайбільше людей в напрямі лісу, та щоб вони, оминувши Княже зліва, чекали дня і в ніякому разі не виявлялися з рухом колонів.

Після цього, чекаючи ранку, я поспав коня, який цілий день був голодний. Минула перша година 22. 7. Враз, неочікувано загорівся панцер, що стояв з правого боку містка та мав його забезпечувати. Одночасно загорівся й другий, висунений наперед. На це — ніби на сигнал — зачалася пекельна стрілянина з ворожих ліній навколо Княжого і з самого села. Грали кулемети, а все це покривалося криками „Ура!“, „Тигри!“, що були в лінії, поспунали вперед, а наша піхота за ними, відбиваючи атаку. Два з них підвезли до села Княже, за ними піхота. З панцерів стріляли лише кулемети. Не знати було, з якого боку за безпечуватися, бо з усіх сторін свистали густо кулі. Однак ворожий вогонь був зовсім нешкідливий — ішов горою. Через півгодини стрілянина з півночі й заходу значно ослабла, а крики „Ура!“ припинилися. Тут відкинуто ворога та поправлено до штабу 3-ох полонених, мабуть тих, що підпалювали перші панцері. Але в самому Княжому, та близькому районі села боротьба посилювалася, про що свідчила обостороння пекельна стрілянина, а ще більше гук розірвання гранат. Від заходу, зі сторони пільної дороги, якою мала прямувати наша колонна, почувся гук моторів, мабуть ворожих повзів. Зачинало сіріти. Я наказав своїм воякам відходити так, як було укладено. В нашу колону випало кілька гарматних стрілен з заходу та півночі. Почало розвіднюватися і в міру того посилювалася знову ворожий вогонь. Від сторони гори, на південь від залізничної, було чути завзятий бій; з обох сторін стріляли з крісів та кулеметів і гармат, але це тривало досить коротко і вкінці ограничилося до окремих стрілів та характеристичних вибухів протипанцерних пистолетів. Зате тепер шораз частіше стріляли ворожі гранатомети та зрідка гармати. З заходу, серед уступаючої рівнини йшли вибухові вальси при краю ліса, на пільній дорозі, контури ворожих повзів. Звідтам падали гарматні стріли по нашій колоні. Запалено один із кількох „Тигрів“, що вміщалися пересунулися були поза місто, у напрямі ворожих повзів; більшість „Тигрів“ устаткована за ними до руху вперед, за місто, на захід. Знову унерухомлено ще один із них.

В той час до авта командира Корпусу, який все стояв у садку філярки, припроваджено кількох полонених із одним командиром, який, як на советів, був дуже елегантно вбранний, мабуть старший старшина. Після цього вся громада „Тигрів“ усунулася в напрямі села Княже. Тим часом у всій колоні збільшувалося замішання, зате в самому Княжому й на схід від нього затихло. Це не тривало довго й небаром і там запанував спокій. Не можна було зорієнтуватися, чи має здійснюватися план команди Корпусу — прорив на захід. Я приготувався до сісти коня, щоб прямувати, як задумав, побіч Княжого, в упряжованому напрямі. В цій хвилині надіхався самоходом командир Корпусу, а на ступені самоходу стояв командир Дивізії, який вказував рукою на південь та дуже голосно та різно кликав: „Майне камера-

ден! Аллес — нур дізе ріхтунг!“ і знову: „Майне геррен! Шнеллер, нур дізе ріхтунг!“ Все кинулося в цьому напрямі. Ворожі гранатомети все більше обсипали з півночі колону та цілу площу пасовиськ, аж до залізничної лінії. З'явився ворожий літак, але не стріляв.

В одну мить усі вулички Княжого заповнилися самоходами, різними запрягами, кінними та вояцтвом так, що все мусіло спинитися, бо безпосередньої твердої дороги з села до залізничної не було. Цілий терен навколо села аж до залізничної — це грузькі торфовища, пасовиська та сіножаті.

Як далеко сягали очі, через цілий цей терен поспішали врозсіп маси вояків; як хто міг, прямував до залізничної. За нею можна було знайти прикриття в ланах високого, ще не окошеного збіжжя. Подальше — гора, покрита буковим лісом. На цілий той терен шораз густіше падали стрільна ворожих гранатометів, легкої артилерії (мабуть із повзів) та кулеметів. Вони спричинювали великі втрати в людях і ще замітніші в конях, якими вояки пробували їхати охляп.

Перейшовши залізничну лінію, я йшов високим збіжжям, прямуючи до лісу. Збіжжя давало прикриття для мене і для коня. Осягнувши край ліса, я постановив задержатися на короткій відпочинку, який був так потрібний і мені самому і коневі, тим більше, що обом нам стелилася тяжка дорога під гору, з нахилом 45-50 ступенів. Я оглянувшись через далеко вид проїдений терен. Колонна стояла нерухомо і майже на всій довжині горіла. Біля неї ворога ще не було. За горбом де був філярарок, були становища ворожих гранатометів. Їх можна було пізнати лише в вилинах випалів. Біля села не було ніякого руху, лише від сторони маленьких хаток стелилися чорні димки; це, мабуть, горіли підпалені власними залогами „Тигри“, або цистерни з паливом. Долиною, пасовиськами йшло ще багато поодиноких вояків. Вони йшли по волі і своїми рухами та поставами давали право здогадуватися, що вони або ранені, або докраю виснажені. Осягнувши ліс, вояцтво посувалося поволі вгору. Вояки приставали та пили, чи небезпека вже минула. Їх попереджувало, що на цілому фронті є відступ, отже треба числитися з різними несподіванками.

Час-від-часу долітали до нас гарматні стріли; високо показувалися ворожі розвідувальні літаки, але це не робило вже на вояків ніякого враження.

Так, відіставшись з оточення в районі Золочева, недовгий час зеднань 13. Корпусу, а в тім числі і вояки Дивізії просувалися днями й ночами на шораз ширшому просторі в напрямі на південь. Вони творили більші і менші групи, незв'язані зі собою. Багато з таких груп попадали знову в оточення, відрізані ворожими повзями. Не рідко натрапляли вони на відділи польських партизан і мусили зводити з ними боєві сутички. Головніші шляхи були бомбардовані та обстрілювані бортовою зброєю. Ситуацію розбитків Дивізії погіршувала ця обставина, що в тих днях заломився фронт у Галичині на цілій його довжині. Маси німецьких вояків та постачальних таборів відходили всіма дорогами в глибину заплілля. Буквально кожне село, кожне подвір'я й кожна хата були ограблені німцями, яких було скрізь повно. Не могло бути мови про те, щобіде, у хаті, чи навіть у stodолі можна було переночувати чи хоч би відпочити, або дістати якоїсь страви. Тим менше можна було дістати від німців, які везли на своїх возах

великі кількості харчів і гнали перед собою багато худоби.

Українські вояки старалися спинитися на конечний відпочинок у глухих закутках, подалше від шляхів, якими густо відступали німецькі самоходи та панцери, обтілені тільки німцями. Раненому українському воякові важко було допроситися, щоб його взяли зі собою й підвезли до найближчої військової лічниць.

Цей стан викликав найгірші сутички з німецькими вояками, при чому вживано не рідко найпевнішого аргументу — зброї, що її навіть ранені українські вояки не випускали з рук, коли відступаючи німці давно вже її позбулися. Та що могли допомогти окремі природні відруки українських вояків, коли вони, в порівнянні з ордами німців, були краплиною в морі. До того цілий фронт був у відступі перед новими „визволителями“ зі Сходу: вдобавку, всіди „гайдмачили“ польські партизани, які ще більше підняли голову і то не в відношенні до німців, а проти безборонних українських сіл, уважаючи тоді східного „визволителя“ за ту силу, що відбуває їм вільну і самостійну Польщу (це був час початку варшавського повстання).

Найбільші страхотки кривавої боротьби сягали кульмінаційної точки. Міста й містечка були, як не зовсім, то в великій мірі зруйновані, переважно наслідком бомбардувань. Шораз частіше траплялися зовсім порожні села, бо уступаючи німецька влада насильно вигнала населення, а частинно воно саме усунулося перед потужними валами уступаючого — німецького й наступаючого — большевицького фронту. Цілими залишилися тільки села тих районів, де на той час були більші сили УПА, і де німецька влада сягала лише теоретично. Але і в тих районах було багато опущених сіл, зруйнованих діями польських партизан (тоді просоветських), вкрай ворожих до українського населення. Коли ж рушився цілий галицький фронт, УПА теж не могла видатно обороняти краю, чи навіть тих районів, де вона мала більші скупчення, бо була в тракті загального перегруповання і приготування до засадничої зміни ситуації; насувалася колючість боротьби вже лише в більше вільному запліллі, з далеко більшою потугою, як зломана німецька. Це перегруповання УПА робила в незвичайно скомплексованій ситуації, поміж двома валами воєнних противників.

Центральна магістральна лінія, якою на широкім просторі йшли розбитки Дивізії, пробігала місцевостями Княже-Майдан - Мельна - Ходорів-Жидачів - Стрий - Самбір - Турка-Сянки - Ужок - Середне на Закарпатті — для одної частини розбитків, а для другої — починаючи від села Спас, через Лавочне-Воловець, також до міста Середне.

В селі Мельна мав бути перший збірний пункт для Дивізії. Через наближення ворожих панцерів та через брак харчів, перенесено збірну точку до Ходорова, що теж, уже на місці, відкликано наслідком сильного знищення міста та загрози бомбардування. На збірну точку визначено с. Залісці і м. Жидачів. В Залісцях затрималися — крім ранених і хворих — лише до сотки українських вояків і тих до ранку не стало. Причини такі: абсолютний брак місця та харчів (наслідком недбалства німецьких відручників штабу Дивізії), а найголовніше тому, що здорові українські вояки німці хотіли послати на поповнення якоїсь німецької частини, що плянували десь у тому районі оборонятися. Тут, на гостре домагання одного зі старших українських старшин, від

Ріжні Вісти

ПРЕМ'ЄР ХАБАРНИК — За урядовим оголошенням Тасманії, робітничий прем'єр Тасманії Роберт Косгров оскаржений за кримінальний учинок. Королівська Комісія викрила, що він прийняв \$14,500 від великої спілки автобусів, щоб у парламенті обстоювати за її концесією.

НЕДОБІР КАНАДИ — Закордонна торгівля Канади дійшла до найвищого майже урівня для мирного часу, але її недобір у торгівлі з Америкою однаково зріс на нових \$86 міль, цебто, за останніх 10 місяців виносить \$804,400 тисяч.

ЗЛОВИЛИ ПАЧКАРІВ ГРОШЕЙ — Кінна Поліція в Віндзорі переловила на американському кордоні Чарлса Джоєфа Бадса з Детройту, який намагався перепачковати, заховавши в сорочці, \$12,000 канадських доларів до ЗДА. Перед тим поліція зловила одну жінку, що мала заховану недозволену суму канадських доларів — в панчосі.

ПОПРАВИЛИСЬ — Бритійські вуглекопи перевищили всі рекорди від 1940 року, накопавши в останнім тижні листопада 4,265,200 тон вугілля, а це означає, що до кінця року Британія вже матиме надвишку.

БЛОФ З КОНСТИТУЦІЄЮ — „Народні Збори“ Югославії вибрали „одноголосно“ 19-членну Державну Президію, зложеної з 11 комуністів, трьох аграріїв, двох соціалістів, двох із партії Звено й одного радикала — всі із комуніст. т. зв. Фронту Батьківщини. Маршал Тіто вніс свою й цілого свого кабінету „резигнацію“. Само собою, його знову „попросять“ стати на чолі уряду.

ГРЕЦЬКИЙ УРЯД — заборонив страйки. Кара за непослух — від шістьох місяців в'язниці до засуду на смерть.

поручники штабу Дивізії видали воякам м'ясо і з ним вони пішли далі, зігнорували, за порадою того ж українського старшини, розпорядження німців. Треба було настирливо інтервенції кількох українських вояків і тільки при допомозі полевой жандармерії вдалося затримати німецькі самоходи і посадити до них ранених.

В місті Жидачеві теж був етап для українських вояків, одначе, після досить голосного у штабі Дивізії досвіду з Залісців, тут дещо краще трактовано вояків під оглядом харчування. Штаб не відсилав уже їх до чужих частин, а спрямовував усіх до Стрия, де у фронтів станиці мали вони довідатися, куди прямувати далі. В Стрию видавано подорожні папери до Самбора та нормальні харчі, а збірну станицю визначено в селі Спас. Загальний відступ фронту тривав далі, бомбардування ліній відступу, а колони ворожих возів загналися все далі, аж під пасмо гір.

Вже в дорозі з оточення під Золочевом вояки Дивізії довідалися, що 20. 7. був невдалий атентат на Гітлера, який

ЧЕСНИЙ АДВОКАТ — На судовій розправі в Такома, Онт., І. В. Селдон, один із оборонців душогубця Джека Бирда, що зарубав 30 жовтня дві жінки сокирою, заявив в суді, що його клієнт повинен бути пошвинений, він не чує до нього ніякої прихильності. Бирда повісять 16 січня.

ПОЛЯКИ, ШО НЕ ЗЛЮБИЛИ КАНАДИ — За заявою міністра Праці Артура Мекнамара, Краєве Бюро Праці пошукє за 12 поляками з поміж тих 4,500 ветеранів, що зобов'язались у контракті вибути на фармі два роки. Ці 12 покинули самовільно працю на фармі.

АМБАСАДОР ПОЛЬЩИ В З. Д. А. — Юзеф Віневич, мав побачення з америк. Державним Підсекретарем Політичних Справ Норманом Армстронгом у справі переїзних віз деяким б. польським ветеранам, що були привезені до Канади й тепер хочуть вертати до Польщі. Сто віз таких поляків вже одержали.

КОРОЛЬ МИХАЙЛО ЖЕЛИНСЬКИЙ — Подає АП з Коненгаги, що король Михайло Ромульський незадовго звінчається з данською княжною, Аппою Бурбон-Парма й Данії, літ 24, яка короткий час працювала, як продавниця, в модній департаментовій крамниці при П'ятій Евно в Нью-Йорку.

НОВІ ДЕРЖАВИ — Дня 10 грудня, ц. р., Британія дала формально незалежність островам Цейлону, здобутому нею по важкій боротьбі від голандців в Умові в Ам'єн 1802 року, даючи йому статут „майже Доміні“ в складі Брит. Спілки Народів. Дня 4 січня, 1948, незалежною республікою, окремо від Брит. Спілки Народів, стане Бурма.

Нове Видавництво в Канаді.

За головним проводом Митрополита Проф. Доктора ІЛАРІОНА незабаром виходить у Канаді нове видання:

НАША КУЛЬТУРА

нелітературне Видавництво, головне з ділянки української культури, історії, мови та красномовного письменства. Шомісяця буде виходити одна чи дві книжки по найдешевшій ціні.

Початкова передплата два долари, яку слати до: „Nasha Kultura“, 925 Alfred Ave., Winnipeg, Man., Canada.

Закликаємо все Українське Громадянство до масової передплати цього нового корисного культурного видання.

Д-р Іван Чинченко

в минулому професор Університету.

Союз Гетьманців-Державників, Порівнюючи з іншими Угрупуваннями На Еміграції.

Ми є політична еміграція. Рідні Землі залишили, щоб фізично врятуватися і тут, на еміграції, за межами рідної землі вести політичну акцію на користь нашій спільноті. Матері-Україні та її многострадальному Українському Народу. Політичну акцію в більшості проводять політичні партії та політичні організації.

Праця буває успішною, коли в праці всіх політичних партій та організацій відчувається співзвучність; коли жодна партія не намагається репрезентувати „Укр. Державу“ та „Укр. Націю“ в цілому; коли кожна партія має свою програму та свою власну платформу, але назовні, перед зовнішніми чинниками, виступають вони всі єдиною.

Гарним прикладом для нас Українців може бути політична праця поляків. Коли в більшості спокійний час всі партії Польщі грізяться поміж собою, то, коли для Польщі й польського народу прийшла чорна година, ці партії монолітно поєднали свою працю. В нас навпаки: коли в роках 1941-43 два вороги перегризли собою біглого володіння Україною, в нас теж розпочалася трігачна братовбивча білка. Два одноім'яні партії — ОУН-бандерівців та ОУН-мельниківців підпалювали в своїй власній крові, що спускали одні другим за „право будувати“ Українську Державу. А Німці йшли з певною метою, що ніякої Укр. Держави бути не може, а Укр. Землі мусять стати „життєвим простором“ Німців. Так само й тепер: нас на еміграції кілька соток тисяч, а маємо майже 10 партій, та ще й громадська інституція Центральне Представництво Укр. Еміграції в Україні. Центральний Комітет намагається, або, вірніше, втручається в політичне життя. Де які партії, як наприклад партія ОУН-бандерівців в своїй програмі ставлять собі за мету: „ОУН-поборює інші партії“ (?). Так і тепер ця трагедія продовжується. Хоч формально всі партії, крім ОУН-бандерівців, об'єдналися в КУК, але ж нема там дійсного об'єднання, деякі партії намагаються використати це об'єднання, приміром один із „видних провідників“ ОУН-мельниківців, п. ф. Кордуба заявив: „решта (крім ОУН-мельників), то є старі склеротики, в КУК-у ОУН-мельники задають тон. Остання партія, ОУН-Мельник назвала себе вже „орденом“.

Про ОУН-бандерівців вже багато писалося. То партія, що „здобула“ (силою своєї бойовості, а не довірям народу) „майдан“ на будівництво Української Держави. Вона нікого не визнає. Інші партії будують „поборювати“. А життя показує іншу картину. Що ОУН-обидві фракції її довіря й авторитету в народі не здобули. Інші соціалістичні партії загальної нашої укр. спільноті мало відомі. А Українці з Придніпрянської України, що „закотували“ вже соціалізму на практиці, взагалі недовіряють всяким соціалістам. Тим своїм складом вони нечесні, деякі з них нараховують по кільканадцять членів а деякі кількадесят.

Серед всіх політичних угруповань на особливу увагу заслуговує Союз Гетьманців-Державників, бо в європейській еміграції Українці Гетьманців-Державників користуються особливою симпатією та авторитетом. Підтвердженням цього є масова участь громадянства в панахидах, що уряджуються за спокій душі бл. пам. Гетьмана Павла Скоропадського, про що відмічалось в різній пресі, навіть далеко негетманської ідеології. Доказом по-вищих рядків є те, що на видних громадських постах на еміграції стоять часто гетьманці, діяльність яких відома всім громадянам, і які за свою загальноукраїнську діяльність є вже сьогодні признаними авторитетами.

Гетьманці мають на еміграції свій чисто ідеологічний журнал „Укр. Літопис“, який з кожним днем поширюється. Це теж є свідчення про зацікавленість гетьманським рухом, і, крім того, заповіла їм влада, що дасть ліценцію на два часописи.

Гетьманці ніколи не займалися „атаманщиною“, а де треба виступали організовано перед міжнародними чинниками. Під час останньої війни, присутювавши в подробицях ставлення Німців до українського питання, гетьманці вирішили зберігати свої українські сили; ніколи не захоплювалися „солом'яним вогнем“. Так само Гетьманці, під проводом бл. п. Гетьмана Павла Скоропадського не були байдужі до загальної Укр. справи. Меморандуми про Укр. справу Гетьманці писали до Гітлера. Скаргу про таке ставлення до укр. справи, що Німці з України зробили свою колонію, бл. п. Гетьман Павло Скоропадський писав до амбасадорів деяких держав в Берліні. Український Гетьманський Рух власне не чваниться тим, що не є рухом розбивацьким, не розпорошує українських сил, а навпаки: впливає координуючо й об'єднуючо на ціле укр. громадянство.

Власне через своє координуюче становище Гетьманський Рух причинився в поважній мірі до об'єднання української заоканської еміграції, і саме бажання вплинути на об'єднання укр. європейської організованої суспільності вплинула на участь Гетьманського Руху в Коор. Укр. Комітеті, хоч гетьманці самі більш чим свідомі того, що вартість усіх партнерів того порозуміння далеко нерівна.

Гетьманський Рух свідомий своєї сили, яка лежить у великій притягальній силі гетьманської ідеології і своєї моральної вартості. Гетьманський Рух знає, що ідеологічно він не має в укр. світі рівного собі партнера, і нема нічого в укр. світі, що могло б ідеологічно протиставитися нашому засадничому ворогові Сходу. Але гетьманський Рух цілковито доцільно вартість збройного чину і це в ідеології Липинського скрізь підкреслено. Тому Гетьманський Рух дуже боліє над вічною українською трагедією, що фізична, неуряджена стихійна сила укр. нації не завше йшла з державним розумом. Там, де сила і розум поєднувалися, як це було в часи Великого Гетьмана Богдана Хмельницького і як це показує спроба Гетьмана Павла Скоропадського, там приходило до створення реальної Української Держави. І до такого об'єднання реальної сили — укр. збройного руху — і не менш реальної духовної та ідеологічної сили українського Гетьманського Руху прагнуть українські гетьманці.

Ось тому Союз Гетьманців-Державників мав і має величезний авторитет в укр. суспільності. Переважаючи більшість селян Придніпр'я України, тепер рабів нової колгоспної системи, мріє про Гетьманську Укр. Державу. Ось тому до більшості інтелігенції з Придніпр'я України хотіла б бачити Українську Державу Монархічною. Ось тому до більшості інтелігенції з України, особливо з Лівобережжя вірять, що ро-

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

Його праця й пляни (30. 3. — 30. 9. 1947 р.)

Відновлення.

На Загальному Зібранні, що відбулося 30. березня 1947 р. в Мюнхені, відновлено діяльність Наукового Товариства ім. Шевченка, яке повстало у Львові ще в 1878 р., а в 1948 р. святкуватиме 75-ліття свого існування. Факт, що на Загальному Зібранні було заступлених 52 членів НТШ (33 приїзних і 19 уповноважених) свідчить про те, що ініціатива відновлення цього товариства була направду шаслива й правильна. А відновлено його ось з яких причин: 1) Голова, проф. І. Раковський, більшість Виділу й членів НТШ опинилися після другої світової війни на еміграції; 2) НТШ має свою давню традицію й заслуги; 3) Воно знає не тільки серед українства, а й серед чужинців; багато чужинних учених є дійсними членами НТШ, у багатьох чужинських наукових бібліотеках є видання НТШ, бо з ними воно довгі літа обмінювалось виданими публікаціями, яких вишло до 1939 року понад 6000 томів. Оце навязання до довголітньої традиції, бажання гідно продовжувати її та відкритий вступ у широкий світ, якому НТШ знає — це ті ідейні закладки, що спричинили відновлення цього товариства на виступах загальному Зібранні. До Виділу Товариства вибрано тоді одноголосно таких дійсних і звичайних членів: проф. д-р І. Раковський-Голова, проф. д-р З. Кузеля-заступник Голови й урядуючий Голова (з огляду на те, що проф. Раковський перебуває в Австрії), проф. д-р В. Кубійович, Генеральний Секретар, проф. д-р

А. М. Чубатий, проф. д-р В. Шербаківський, проф. д-р Е. Храпливий, проф. інж. Ю. Павликовський, о. проф. В. Лаба — член Виділу; Т. Білоствський, доц. д-р В. Лев, д-р П. Ісаї і д-р Б. Лончина — заступники членів Виділу. До Контрольної Комісії ввійшли: проф. д-р К. Кисілевський, В. Мудрий і інж. А. Мілянич. Директорами Секцій вибрано: Л. Білецького (Філологічна Секція) і проф. д-ра Ю. Полянського (математично-природописно-лікарська Секція).

Дотепершня праця. Перших 6 місяців присвячено справам організації, фінансовим та виготовленню плану діяльності НТШ, в першу чергу видавничій. Ясно, що за такий короткий час не викінчено ще всіх організаційних справ, тим більше, що поодинокі члени НТШ розкинені по цілій Німеччині та що в міжчасі були літні ферії. Тому треба припускати, що організаційні справи Товариства займуть ще найменше другіх 6 місяців часу, поки не будуть сик-так налашдані. Все так можна ствердити, що Виділ НТШ виказав деяку рухливість, бо в тому часі відбулись 5 засідань Виділу, кілька засідань Президії, і спільне засідання усіх Секцій НТШ та 3-днівний з'їзд у Миттенвальді, присвячений не тільки справам науковим, але й організаційним. Висліді праці за перше півріччя такі: 1) Уконституувались і розпочали працю Історично-філософська та Філологічна Секції. Секція Математично-природописно-лікарська здекомпонована, тому їй треба ще оформити. 2) Уконституувались і розпочали працю поодинокі Комісії, а саме: Історична, Філософсько-педагогічна, Права й економія, Археологічна, що підлягають Історично-філософській Секції; Етнологічна, Музикологічна, Літературознавча, Мовознавча, Бібліографічна, Класичної філософії, що підлягають Філологічній Секції; Географічна, Фізіографічна, що підлягають Математично-природописно-лікарській Секції. 3) Створено окремі Інститути для виконання деяких конкретних завдань, а саме: а) Інститут Енциклопедії, що існує при всіх Секціях; б) Інститут Бібліографічний, що існує при Історично-філософській Секції; в) Інститут Української мови, що існує при Філологічній Секції; г) Інститут розслідувань, що існує при Історично-філософській Секції. 4) Зорганізовано власну канцелярію з двома платаними працівниками для полегшення всієї бюрової та адміністративної роботи. 5) Вибрано 17 нових дійсних членів НТШ з посеред українських учених, в тому 4 з давньої, а 9 з нової східно-української еміграції. 6) Основано філію НТШ в Америці і там очолює її проф. д-р М. Чубатий.

У фінансовій ділянці пороблено вже деякі заходи для створення тривкої фінансової бази для НТШ, а саме на наукові видання, гонорарі для авторів та адміністративні видатки. Ці заходи увінчалися ось такими конкретними успіхами: 1) при Об'єднанні українських приватних підприємств постав „Комітет приятелів НТШ“, що вже зложив більшу суму грошей на цілі Товариства та збирає далішні датки на це. 2) Український Американський Об'єднаний Допомоговий Комітет у Філадельфії призначив більшу грошову суму на НТШ. 3) Еміненний Кардинал Євген Тісеран, Секретар Священної Конгрегації для Східної Церкви в Римі, призначив теж більший грошовий доток на науку й діяльність НТШ. 4) До всіх членів вислано відповідний обіжчик в справі збирання фон-

дів на Товариство, і на це вже є також конкретний відгук. В кінці треба зазначити, що НТШ перебрало від травня 1947 р. патронат над Академічними Вечорами, які відбувалися досі в Мюнхені, а які в черговому році відбудуватимуться теж і в інших українських скупченнях на еміграції.

Як бачимо з цього короткого зіставлення НТШ має вже досить замітні успіхи за перше півріччя своєї діяльності на еміграції. Дальший успішний хід справ залежатиме від дальшої послідовної праці членів Товариства, від прихильності до НТШ українського громадянства в Європі й Америці, та від того, наскільки можна буде переломити чергові великі труднощі, головні ж у видавничій ділянці, які стоять на перешкоді сильнішому розвитку Товариства.

Пляни на майбутнє. За перше півріччя своєї діяльності випускали поодинокі Секції та Комісії пляни праці і тепер треба приступити до його реалізації в міру сил і можливостей. В цьому пляні найважливішою ділянкою праці НТШ це наукові видання. В першу чергу, навізуючи до давньої традиції, усталено ось такі типи видань НТШ: 1) „Звідомлення з засідань“, як двомісячник, що міститиме короткі звіти з виконаних праць у чужих мовах, есентуально і в українській мові. Редагуватиме її Генеральний Секретар при допомозі секретарів Секцій. 2) „Записки Секцій“, що міститимуть короткі наукові статті і рецензії в характері студій: в міру спроможностей можна буде робити й відбитки. Їх редагують директори вибрані Секцією в порозумінні з директорами Секцій. 3) Окремі праці поодиноких Комісій, що виходитимуть під назвою: НТШ Секція ... і давня назва попередніх видань, якщо вони виходили постійно, наприклад: Матеріали до Української Етнології, Етнографічний Збірник, Праці Географічної Комісії, Праці Інституту Української Мови і т. д. Праці ті редагуватимуть окремі редактори. 4) „Сьогоднішнє й Мишле“, тримісячник загального характеру з короткими статтями, культурним оглядом, бібліографією, тощо. Редагуватиме його окрема колегія під проводом проф. д-ра З. Кузеля, як Голови, і проф. д-ра Е. Храпливого, як його заступника.

Окремо треба згадати про деякі цікавіші праці, що їх заплановано видати в першу чергу в рямцях окремих праць. І так Інститут Енциклопедії хоча видати коротку енциклопедію українознавства (в найширшому значенні цього слова), яка складалася б з двох частин: з загальної (про українську мову, літературу, культуру, історію, фольклор і т. д.) і гаслової (за абеткою), і то не тільки в українській мові, але і в міру можливостей також у чужих мовах. Інститут Розслідувань видасть етнологічну карту Галичини на 1939 р. і до неї публікацію: Національні відносини в Галичині в 1939 р. Інститут Бібліографічний хоче видати українську в чужих виданнях Комісії Історична, Права й Економія Мови й Література.

Стінні календарі. Ріжних прекрасних малюнків, виконаних найліпшими артистами, 15 X 20 цалів. Календарію український, польський або англійський. Для склепання друкуємо календарі з їх фірмою.

РІЗДЖАНІ ЖЕЛАННЯ у формі книжочки, прегарні малюнки й відповідно друковані желання по 10 ц.

ГРАМОФОННІ КРУЖКИ (рекорди) маємо завжди на складі у довільному виборі. Книжки різного змісту і часописи. Заходіть або пишіть до: UKRAINIAN BOOKSELLERS „PROSVITA“ 324 Queen St. W. Toronto 2-B, Ont. Н. Хабаль, власник.

Знавства опрацьовують матеріали до окремих видань, присвячених річницям 1648 року (повстання Б. Хмельницького), 1798 р. („Енеїда“), 1848 року („Весна народів“) і „Спомини“ до річниць 1917-18 рр. Також заплановано окреме видання, присвячене 75-літтю НТШ, яке припадає в 1948 р.

Записки й окремі праці Комісії вимагають перед виданням їх затвердження Секції та апробати Генерального Секретаря. На кінець листопада 1947 р. планується черговий з'їзд членів НТШ в одному з наших таборів і на ньому буде обговорена одна тема, а саме „Український табір, як джерело для наукової праці й дослідів“. Підється тут про те, щоб використати для української науки таке одноразове й неповторне масове скупчення українців з усіх земель України та перенести по таборах різні дослідні ділянки: мови, побуту, народної культури, антропології, суспільних, економічних, релігійних відносин і т. д. Зібрані в такий спосіб у короткому часі матеріали могли б стати джерелом для багатьох цінних і важких праць.

Вкінці планує Виділ перенести осідок НТШ закордон, найкраще до Америки, та це справа дальша, зв'язана з долею цілої української еміграції.

Труднощі. На шляху до здійснення праці й плянів НТШ стоїть багато труднощів, і Виділ та члени Товариства перекосно здають собі справу з того. Найважливіша ділянка праці НТШ — наукові видання — натрапляють на найважливіші перешкоди: ліценція на друк, нанір, друкарня — це найважливіші з тих справ, що стоять тепер на перешкоді правильному розвитку кожного видання у зв'язку з сучасним економічним положенням. Брак відповідних бібліотек, а головні з ділянки українознавства, теж утруднює важку працю українського видавництва, а часом навіть робить її неможливою. Далі розкинені члени НТШ по всіх усяках комунікаційних труднощі перешкоджають невимовно спільній праці й утруднюють контакт у чужих, такий потрібний зв'язок, а тепер зокрема. Вкінці не надзвичайне положення виеного, що за своєю працею не має часу думати про себе, брак відповідних постійних доходів, що забезпечували б його правильно й гідно, харчова скрута, що відбирає часто всяку охоту й силу до праці, — це теж одна з перешкод на шляху до правильного розвитку вільної української науки.

Як бачимо труднощів доволі. Та все таки українські вчені згуртовані у своєму найстаршому науковому Товаристві, не зражуютьсь ними, а рішені послідовно йти вперед та працювати для добра української вільної науки й української Нації.

(Док. на ст. 4)

ПОХОРОННЕ БЮРО ALBEMY J. JANISSE & SON. Обслуга Амбулансами. Приступні ціни. 403 Sandwich St. East. Windsor, Ont. Phone: 4-2448, — Res 3-5732

СТІННІ КАЛЕНДАРІ ріжних прекрасних малюнків, виконаних найліпшими артистами, 15 X 20 цалів. Календарію український, польський або англійський. Для склепання друкуємо календарі з їх фірмою.

РІЗДЖАНІ ЖЕЛАННЯ у формі книжочки, прегарні малюнки й відповідно друковані желання по 10 ц.

ГРАМОФОННІ КРУЖКИ (рекорди) маємо завжди на складі у довільному виборі. Книжки різного змісту і часописи. Заходіть або пишіть до: UKRAINIAN BOOKSELLERS „PROSVITA“ 324 Queen St. W. Toronto 2-B, Ont. Н. Хабаль, власник.

„УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК“
Одинокий український національний тижневик у Східній Канаді
Виходить кожної п'ятниці
Андрій Дармиць — Діловий Управитель
Михайло Гетьман — Редактор.

Річна переплата в Канаді \$2.00; у ЗДА й закордоном \$2.50.
Піврічна в Канаді \$1.25; у ЗДА й закордоном \$1.50.
Зміна адреси коштує 10 ц.
Редакція за оголошення не відповідає; рукописів не звертає.

„UKRAINIAN TOILER“
The Only Ukrainian National Weekly in Eastern Canada
339 Bathurst St., Toronto 2-B, Ontario WA. 4133.
Published Every Friday
A. Darmitz — Business Manager
M. Hethman — Editor.

„ПОЩО ТАКЕ ТЕПЕР ПИСАТИ?“

Недавно закінчили ми в наших часопису передрук „Варшавський Договір між Поляками й С. Петлюрою 21 Квітня 1920 Року“ — фахову студію цього Договору Проф. С. Шелухина, широкозанятого б. Сенатора Української Держави й знавця Міжнародного Права. Під час друкування одержали ми два листи від наших передплатників з запитом: „Навіщо це тепер друкуєте, коли в Україні треба єдності?“ Те, що, мовляв, було, те вже минуло, а нам тепер треба дивитися в будучність. А по скінченні передруку прийшов до нас лист від одного українського священика із ЗДА, з заявою, що з нашими твердженнями щодо Договору він не погоджується, — і з повідомленням, щоб спинити йому висилку нашого часопису. Більше подібних запитів чи заяв ми не одержали. Але думаємо, що може й більше є між нашими читачами ми таких людей, що дорожать загальною українською справою й можуть подібно думати. Тому ми ще хочемо якраз і пояснити, чому ми Варшавський Договір передрукували й чому якраз у такім часі, коли якнайбільше треба українцям єдності.

Відповімо наперед згаданому українському священикові, який каже, що не годиться з нашими висновками. Отже подаємо до його ласкавого відома, що ці висновки не є наші. Ми до таких висновків і не мали б відваги братися, бо в нашій редакції працівників-знавців міжнародного права нема. Варшавський Договір це правнича студія славного правника, члена Української Нації, б. сенатора Української Держави, Професора С. Шелухина. Отже, коли хто не погоджується з цими висновками, то йому треба не погоджуватися з Проф. С. Шелухином — не з нами! Але, щоб не погоджуватися, то треба бути також знавцем міжнародного права, і не гіршим від Проф. Шелухина.

А тепер відповім на поставлене нам питання чому ми Договір друкували:

Між Українством сьогодні шораз міцнішає бажання мати один і єдиний політичний осередок, що міг би перед світом авторитетно в імені всіх українців виступати. Американський Континент завдання це на своїй території виконав. Зізд українців Американських Континентів в Нью Йорку такий спільний для всіх українців політичний осередок уже створив, назвавши його Українською Панамериканською Конференцією з виконним органом Секретаріатом. Тепер черга за Європою, а далі ще ці два спільні осередки мали б злитися в один Всеукраїнський Політичний Фронт, який виступав би перед світом в імені українців в цілїм світі суцїх, як речник всего Українства, що прагне до незалежності своєї, тепер поновленої Москвою, України.

Справа, однак, в Європі не представляється так рожево, як у нас, на Американським Континенті, хоч ми віримо, що й там нарешті такі мусять прийти до того самого, чого добили українці в Новім Світі. Між українськими політичними угрупованнями в Європі знаходиться одна група, що називає себе „закономним урядом УНР“, має для України вже готового „президента“ й робить старання, щоб їй, цій групі з її „закономним“ керівництвом всі інші угруповання. Соціалісти українські, що створили аж чотири партії, є стрижень того „закономного“.

Насамперед треба припинити оце твердження про „закономність“. Професор Шелухин документально доводить, що Конституція Української Народної Республіки такого уряду, як „Голова Директорії“, не знає й нікого Головою Директорії не йменувала. Усі п'ять Членів Директорії були собі рівні. Цебто, ніхто не мав права під цим титулом виступати, як це зробив пок. Петлюра в Варшавським Договорі, титулюючи себе Головою Директорії, а тим більше ніхто з Директорів не мав права торгувати Українською Землею й віддавати її самовільно чужій державі, у цїм випадку Польщі — ПОДІПРО, що й доводить Студія Проф. Шелухина. Іншими словами: Договір був заключений незаконно, людиною, що не мала для того від Українського Народу мандату. Сьогоднішній т. зв. „Уряд УНР“ це наслідок іменованій неіснуючим за Конституцією України „Головою Директорії“, отже це простий собі збір політичних спекулянтів, який, однаково, намагається одурити українське громадянство, що він „законний“, а його „президент“ для України також „законний“. Президент держави вибирає народ. А хто вибирав, і коли, Андрія Лівницького?

Та не в тім увесь сук справи, а ось у чім: Цей т. званий „Уряд УНР“, стоїть і до сьогодні в союзі з буйним польським урядом у Лондоні, який далі йснує, і далі барабанить про „польські Львів і Вільно“. А цей уряд є продовженням старої Польщі, що з нею пок. Петлюра заключив Варшавський Договір, визнавши за Польщею землі України аж по Дніпро. Між т. зв. „міністрами“ того УНР є й до сьогодні один „міністр“, що той ганебний Договір підписав. Він тепер в Америці. Ніколи й ніде той польський уряд не заявляв, що він того договору зрікається. Чувли ми раз, що цей т. зв. „законний Уряд УНР“ зрє там, Чувли ми раз, що цей т. зв. „законний Уряд УНР“ зрє там, Чувли ми раз, що цей т. зв. „законний Уряд УНР“ зрє там. Але того мало. Коли є умова двох сторін, то одна сторона уневажнити її не може. На це треба згоди обидвох сторін. А лондонські польські урядові чинники такої заяви ніколи не складали.

А тепер цей самий, т. зв. „Уряд УНР“ намагає українців, щоб його визнали за уряд України й висилає, окремо від інших українців, наприклад європейськ. КУК, різні меморія-

Геніальний Ошуст
У ньюйорській в'язниці сидить, засуджений на три роки в'язниці, Абрагам Січовскі, або Антоніо Новаро Фернандез, або ще біля 30 інших різних фальшивих прізвищ, великої міри міжнародний ошуст, що докочав величезних швідлів в Вашингтоні, Торонті й Монреалі й нарешті був зловлений на гарячїм спільним зусиллям американської й канад. кінної поліції.

Подробиці виявив звіт Кан. Корол. Кінної Поліції поданий до парламенту в Отаві. Отже, цей Фернандез, чи як там він називається, прибув в 30-х роках із Барцельони, під претекстом закупів воєнних матеріалів для еспанських червоних. У Ванкувері назвав себе еспанським графом. Поліція стала підозрівати й передала його Кінній Поліції.

У 1940 році його засуджено за зломання Правил про Оборону Канади й засладо до табору в Фредериктоні, у Новім Бронсвіку. Звідтам він безперестанку посилав до Отави подання, щоб його звільнили, зазначуючи, що він має \$400 мільйонів майна зложеного в америк. банках; що гроші ці він перевезе до Канади, закупить за два мільйони воєнних бон-

дів і дасть канадійському урядові півмільйона в дарунку, коли буде випущений. Випустили його в році 1945. Поїхав до Квебеку-міста й зажив в Шато Фонтенак. І хоч вийшов із табору без зломано го цента при душі, то зараз таки зачав висилати своїм товаришам у таборі коштовні пакунки з харчами. На запити поліції звідки бере гроші відповів, що має величезне майно в ЗДА, яке заробив собі в днях прогібіції привозячи ром 1000 троками, 700 автами й моторовими човнами, при чїм працювали в нього 12 тисяч робітників. Казав, що він у ЗДА відомий, як „Шікаго Кид“ і спільник Аль Капоне. Поліція не могла нічого йому пришипити, лишила в спокою, й він далі жив по-графськи, розкидаючи гроші, одного разу по \$1000 щотижня, через 12 тижнів.

Аж у вересні, 1946, американські федеральні агенти застукали його в Міямі, де ошукав урядовців двох повітряних шляхів на \$125,000. По нїтці поліція дійшла до клубка: що з ним у звязку є кількоро осіб в Торонті й Монреалі. У Канаді Фернандез організовував групу поважних громадян з ціллю перевезти його легендарне майно з Америки до Канади в імені України. Піддержують його поляки в Лондоні, бо це їх інтересі. Отже: чи є такі українські патріоти, що хотіли б змагатися за те, щоб Україну по Дніпро (до кордонів Польщі з 1772 року) полякам віддати? Ми думаємо, що нема.

Але Варшавський Договір його автори держали в тайні від українського громадянства, ба, навіть від самих Членів Директорії, крім Петлюри, отже українські патріоти не знали його змісту й у добрій вірі могли на цей „законний“ дивитися. Тому треба було їм його показати. Мовчати про це було б злочином проти України. Бо хібаж кров наших героїських повстанців на те погноїла так щедро — і ще гноїть — Українську Землю, щоб вона кращу пшеницю для Польщі родила?

Завинати такого в паперці в теперішній важкий і небезпечний час ніяк не можна, бо це була б робота не для України, а для когось з-поза України. Тому велика дяка належить Професорові Шелухинові, що він витягнув цей договір на світло денне. Хай буде Спільний Всеукраїнський Фронт, його конче треба, але фронт тих, що бажать Україну будувати, а не на Україні спекулювати. Виявлення того огидного, для Української Нації шкідливого, й до того зневажливого договору, такому спільному фронтові тільки допоможе. Такий фронт мусить повстати з серця, не із спекуляції — не з захопленою думкою один одного перехитрити й одурити.

Усякі накидані згори готові „законні“ чи незаконні „уряди“ створенню спільного всеукраїнського політичного осередка стоять і стоять на перешкоді. Бо, наприклад, в Європі маємо бодай два такі „уряди“, які твердять, що тільки вони „законні“ й тільки вони мають право говорити до світа в імені України, а інші „не сміють“. Ану попробуйте їх до купи зєднати! Нічого не вийде. Тому ці всі „уряди“ мусять позникати, щоб Всеукраїнський Об'єднаний Центр міг повстати. Взоруватися можна наприклад на наших американських комітетах і на Панамериканський Комітеті названим Панамериканською Конференцією. Має це бути коаліція українських політичних угруповань на засаді рівності, з вибраним, і всіми визнаним, головою. А про форму держави, коли про це тепер ще трудно зговоритися, бо кожне угруповання має свої переконання. — вирішити по здобутті від ворога території України — Український Народ загальним голосуванням.

Це є однаква розв'язка, коли Українство ще недозріло до того, щоб уже тепер визнати своїм проводом Символ Української Нації, її Традиції Державної — Гетьманство, персоналізоване в Особі й Роді Гетьмана Данила.

Щоб добути державу, треба одного проводу. Без нього буде самодурством надіятися перемоги. Армія, де є кілька незалежних командантів, перемогти не може. Тактикою накидуваних із гори „урядів“ чи вождів можемо хіба продовжувати український хаос та намарно тратити сили й енергію Українського Народу — до безконечності.

Ось тому ми й передрукували Варшавський Договір між Поляками й С. Петлюрою, щоб остерегти українських патріотів перед новою змовою втягнати їх на службу — не собі, не Україні, не її Народові, — а чужим чинникам, у цїм випадку полякам.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ

Із вісток про бунт в УАПЦ в Європі виходить, що між українцями далі йде — а вони дають водити себе за ніс — чужа рука, яка намагає українців до ще гіршого розбиття, знаючи, що їм треба якраз тепер якнайбільшої єдності. Треба тому конче в якийсь спосіб зарадити.

Пішче Брат Петро, ЧНІ, з Бельгії, про українців, що виїхали з таборів до Бельгії на працю, посилавши знімок: „Тут, на знімку, сини України — наддніпринці, закарпатці, з Західної України. Між ними панує любов, один Бог, одна Україна, один український народ, чи він католик чи православний“. Ось наша всіх нас дїяня!

Обидва більшовицькі українською мовою писані часописи в Канаді помістили вірш до свіднико про професора, як завітає корону в мексикана, передруковавши його з української ескальдоль преси й — про джерело ані не закинувшись. Думаємо, що навіть червоним паскудою йти до ескальдоль-хвалитів! розуму позичати. Повісив мочалку в українця в хаті своїй рукавиці й горлає, що це його тата.

Увага! Кіш — С. Г. Д. — Увага!
У НЕДІЛЮ, 21 ГРУДНЯ, 1947
В ДОМІ СГД. — 339 БЕТІРСТ СТРІТ, Торонто
відбудуться
МІСЯЧНІ ЗБОРИ КОША
ПОЧАТОК ЗБОРІВ ГОД. ТРЕТЯ ПОПОЛ.
Перед Зборами — год. 2-а — ПРОБА СПІВУ.
Управа Коша СГД прохає всіх членів і членок прийти обов'язково, передбачивши наради!
УПРАВА КОША.

нади. Зловлені ним жертви були переконані, що він має на це благословіння канадійського уряду. Фернандез зараз поїхав до Торонта й одержав в банку кредитовий лист на \$120 тисяч, який зараз переніс на своє конто до ньюйорської тростспілки. І ось цей „еспанський граф“ — „півний барон“ тепер снує далі свої плани за кратами.

ДИВІЗІЯ „ГАЛИЧИНА“
(Перен. із стор. 2-ї)
і почуття, бо мали на думці долю великого числа товаришів у запасних формаціях, у Німеччині, і про те, що війна та боротьба між західним і східним тоталізмами ще не закінчена й тому треба — мимо всіх понижень — змагати до відновлення української формиції, до відновлення Дивізії. Таких — після трьох тижнів відпочинку у збірному районі на Закарпатті, в околицях Середного — зібралось близько 3000 в Німеччині, в давньому вишкільному місці — Нойгаммер. Ця частина послужила ядром для відновлення Дивізії другого складу, поповненої за пасовими частинами Дивізії. Дивізія другого складу прийняла назву „Г. Гренадирська Українська Дивізія“. На підставі доступних даних, обчислюється, що в боях під Бродами й в боях під час окупації за лишилось около 2000 вояків. Ще не час — з огляду на дуже коротку віддачу від останніх днів життя першого складу Дивізії — підводити підсумки плюсів і мінусів самого факту її існування. Не місце, з огляду на специфічне й неформлене положення, в якому знаходиться найновіша українська еміграція, докладніше вводити в подробиці й обговорювати їх, або шукати висножень багатьох питань, зв'язаних з Дивізією.

Автор цих рядків, як учасник тих подій і представник старшого покоління та решток учасників Визвольних Змагань з 1917-21 рр., що підходили до цієї справи з чистим серцем, найбільшою посвятою та почуттям невідкладної konieczности, в усіх обставинах змагати до створення української збройної сили, мав на меті подати в цій розвідці лише найголовніше й найбільш об'єктивне з того, що схоронилось в його пам'яті. Однак, мимо повних застережень, уже тепер можна ствердити з цілковито певністю, що Дивізія дала єдиний українській збройній силі на українських землях, що боролася там за буття і ідеали української нації після половини 1944 р. — Українській Повстанчій Армії — великі сили багатьох тисяч військово-найкраще вишколених вояків та виниш і нижчих старшин. Крім того існування Дивізії дало прибіжище для багатьох патріотів, що „провинилися“ проти нацистського режиму в Україні. Врешті, Дивізія стала схопищем перед навалюю зі Сходу для соток тисяч українського громадянства. Може

й зависоку ціну крові й душевних переживань заплатили великі Дивізії за перелічені здобутки. Але український народ був тоді в ситуації безплатного господаря супроти ще дуже міцного і безкомпромісного визискування. Згадуючи події з історії Дивізії і її найбільш кривавих жертв, згадуючи побожно пам'ять її вояків-героїв, ми хилимо голови перед їх тіннями. Вони, які життя своє склали в обороні Батьківщини — української землі й в обороні прав української нації — вмирили напевно з чистим серцем і з вірою в незаперечну правду: „Доки житимуть українські люди, що будуть боротися за здійснення ідеї Української Держави, так довго та Ідея буде жити й наближуватиметься до здійснення“.

Святий Николай у Гетьманців!
Жіноча Секція Союзу Гетьманців Державників Торонто подає до відома батькам і матерям — членам і членам — та прихильникам, що
В СУБОТУ, ДНЯ 20 ГРУДНЯ, 1947
ДО ДОМУ С. Г. Д. — 339 БЕТІРСТ СТРІТ, завітає
СВЯТИЙ НИКОЛАЙ
і буде давати для чужих дітей дарунки а для нечужих різки. Прохаємо родичів дітей подбати, щоб їх діти не попали між нечужих — і громадою, щоб прийшли привітати Св. Николая.
В. Никіт-голова **Е. Остапчук-писарка.**

ПРЕСОВА КАМПАНІЯ ЗАЧАЛАСЬ

Пишемо це для 16 грудня, 1947, отже на другий день вашої Пресової Кампанії. І не можемо сказати, щоб початок був поганий. Першими відгукувалися Грімбі-Вайнона-Бімева, приславши оголошення й передплати. І стоять покищо на першій лінії. Далше Торонто відіслав 78 доларами (має квоту \$1000), Монреаль \$46, Віндзор \$40.50. Вінніпег, Делгай прислали нових передплатників.

● Але кінець Діло Хвалити! Тому заскоро ще ставити когось на першім, чи котрий там, місці. Це тільки початок. Але, коли початок добрий, то „Український Робітник“ вірить, що й кінець повинен бути добрий.

● УСІ НАШІ ЧИТАЧІ ПОВИННІ СТАТИ ДО ПРАЦІ — ПОМОГТИ СВОМУ ЧАСОПИСОВІ ЗАКРІПИТИСЬ НА НАСТУПНИЙ РІК ФІНАНСОВО! — щоб ще краще міг їх обслуговувати!

● Хай не буде ані одного нашого передплатника, що не придбав би бодай одного передплатника нового й не постарався зібрати дещо на пресовий фонд „Українського Робітника“.

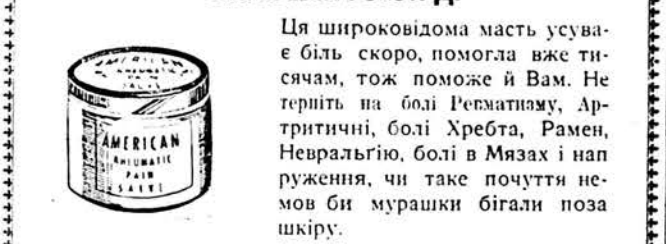
● НА ДРУГІЙ ТИЖДЕНЬ ПОДАМО ВЖЕ ОСЯГИ ПОДИНОКНИХ ОКОЛИЦЬ У ВІДСОТКАХ.

Змаг поодиноких околиць іде — за СТАТУЮ ПЕРЕМОГИ. Змаг поодиноких читачів — за вицислені в попередніх числах нагороди.

ВПЕРЕД ДО 100-ВІДСОТКОВОГО ВИКОНАННЯ КВОТИ Й ДО ВІДЗНАЧЕННЯ НАГОРОДАМИ!

— * * *

AMERICAN RHEUMATIC PAIN SALVE НА РЕВМАТИЗМ — АРТРИТИЧНІ БОЛІ БОЛІ ХРЕБТА І ЗАСТУДУ

Ця широковідома мазь усуває біль скоро, помогла вже тисячам, тож допоможе й Вам. Не терпіть на болі Ревматизму, Артритичні, болі Хребта, Рамен, Невралгію, болі в М'язах і напруження, чи таке почуття немов би мурашки бігали поза шкіру.

Коли щось такого у Вас є, уживайте

АМЕРИКАНСЬКУ МАЗЬ НА РЕВМАТИЧНІ БОЛІ

Ця мазь дає полегшу вже по першій прикладці, всякає глибоко й витягає нечистоту наверх шкіри в виді гнійних прищів. (В Америці пишуть по Mezaar Salve, ця мазь є та сама щодо сили й чистоти).

ОСТОРОГА: вживати тільки дорослим, інструкції на кожнім слоїку.

Ціна \$3.00 з оплатою, дебуть у Канаді чи Злучених Державах.

AMERICAN DRUG & CHEMICAL CO. DEP. 75

367 Manning Ave., Toronto 4, Ont.

3419 - 28 St., Detroit 10, Mich.

On Toronto — R. R. Work — Druggist, 462 Queen St. W.)

— * * *

Лондонська „Колумбія“

Закордонні міністри на нараді в Лондоні вже страшили надію на поладнання спірних справ, хіба б Молотов в останній хвилі пішов на угоду. Справа в тім, що Молотов зажадав за згоду Росії таких річей, що їх західні потуги не можуть признати, між ними \$10 мільярдів відшкодування від Німеччини з її біжучої продукції. Тому рішуче спротивився Державний Секретар Маршал, який каже, що справа відшкодування для Росії була вже постановлена в Потсдамі й Росія повинна того придержуватись. Крім того: Молотов не дав ясної відповіді французькому представникові, Бідон-Лаві, чи осередній майбутній німецький уряд мав би також мати контроль над Саар, яку Франція бажає мати включену в свою економію.

На другий день Секретар Маршал завізав прилюдно Росію, щоб перестала грабувати Німеччину, забираючи із своєї есмуги по \$500 міль. майна річно. При цій заставі від Ради, щоб вона згодилася, щоб по 1 січня нічого не можна було вивозити з Німеччини, крім того, що признане за воєнне відшкодування, але не з біжучої продукції. Бо коли такої згоди не буде, казав Маршал, то міністри тільки марнують свій час у Лондоні. І запитав впрямост Молотова, щоб той дав йому на це відповідь. Молотов від відповіді викрутився.

Відновіть Свою Передплату!

АНТІН БОЙКО
Одинокий в Торонті
Спеціаліст Масажи
Витягує зазвичай незуги їх паралич,
ревматизм, біль крижів і т. п. Ста-
вить банажі й пакки. Багато призна-
ють пацієнти.
377 Spadina Ave., AD. 0994

БИЗНЕСОВИЙ ПРОВІДНИК

RUSSELL M. WILSON
REAL ESTATE BROKER
М. ВОЛОШІНСЬКИЙ — ВЛАСНИК
Доми, Фарми, Бизниси до прокату,
ренду або заміни.
Комішонер Для Афідавітів
212 Royce Ave. — Lakeside 4714
Відчинено ввечорами.

А. ТУРЧИНАК
Пластунання, Стоко й Мурування
цеглою. Уся робота гарантована.
Оцінка безплатно.
48 Rusholme Rd. — Tel.: KE. 3387

Укр. Кравецька Робітня
Чистимо й працюємо мужеські й жі-
ночі одяги, а також робимо нові
на замовлення
О. Волянський, власник.
621 Queen Street, West

Коли хочете знаменитого ви-
кінчення рамців і знімок, та
кож т. званих „Бокс фреймс“ і
„Шел-ворк“, та „Ойлапейнтинг“,
здавайтеся до:

FRENCH'S
563 Yonge St. Open Evenings.
Phone: KI. 5487.

ТРЕБА ДО ПРАЦІ

ПОТРІБНО ЖІНКИ — до роб-
лення петельок руками („генд-
батон-голс“). Стала праця, 40-
годинний тиждень праці. Добра
платня для відповідної осо-
би.

Lombard's Preferred Clothes
1625 St. Luke St., Montreal.
Tel.: FL 5217.

ПОШУКУВАННЯ

БЕЛЕЙ Іван, син Базя й Тек-
лі Белей з дому Гермак, з с. Се-
лищі, повіт Станіславів — по-
шукує тітку, Клімку ГЕРМАН
із Томашівців, та Параску ДА-
НИЛО з Войнилова, пов. Ка-
луш. Адреса:
D. P. Lager „A“, Woergl, Tirol,
Austria.

АННА ГИДА, на скитальщині
— пошукує свою сестру, Кате-
рину ГИДУ замужню КОМАК,
з села Бук, пов. Сянок, муж із
села Витлира, пов. Сянок, яка
живе в Америці. По адресу до:
M. Kosar, 2138 Belmont St.,
Hamtramck 12, Mich., U. S. A.

М. БОБЕНКО — пошукує рідних
і знайомих: стрія ОЛЕКСУ й стрі-
я Івана БОРЕНЬКО з Ушків,
пов. Перемішляни, — і селяни:
Стенана й Михайла КУШНИР, Ва-
силя МАНЮК, Стаха МІРІША.
Анєльку ВЗЕШ. Настя Буджін-
ську — всі жили в Нью Йорку. Хто
знав би, прошу з'ясувати, важна
справа.
600 N. McDonnell St., Kingston, Ont.
Canada.

Хто знає адресу Миколи ГИ-
ГОРАЩУКА, літ 55, родом із Ся-
нина, прибув до Канади в році
1912. — зовольте закарго повідо-
мити:
Ivan Hrehoraszchuk,
Calle Pasteur 66, Avellaneda Pcia.
Buenos Aires, Argentina.

„Український Народний Дім“ — Увага!

Т-во „Український Народний Дім“ у Торонті — 191 Ліннікат
Стріт (ріг Олстер) повідомляє всіх своїх членів і членок, що
В ПОНЕДІЛОК І ВІВТОРОК — 19-20 СІЧНЯ, 1947
У ВЛАСНІМ ДОМІ В ТОРОНТІ відбудуться

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ Т-ВА
Усі члени й членки повинні обов'язково явитися на цих зборах
ПОЧАТОК ЗБОРІВ — ГОД. 8 ВВЕЧІР

Т. Ганчарин-голова І. Савица-секретар.

УВАГА — НОВОПРИБУЛІ — УВАГА!

Щораз більше прибуває українських імігрантів з Європи,
які є розкинені по шлії Канаді на різних працях.

Нашим бажанням є мати списки Вас усіх новоприбу-
лих та удержувати з Вами постійний зв'язок.

Просимо тому всіх, що прибули по II. світ. війні, присла-
ти нам якнайскоріше такі дані: Ім'я й Прізвище, докладна ад-
реса, вік, фах, дата прибуття до Канади.

Надсилати просимо на адресу:
Ukrainian Canadian Committee, Settlement Commission,
Box 2136, Winnipeg, Manitoba.

DUKE CYCLE • RADIO

НА
СКЛАДІ
ТЕПЕР
По ціні перед
Податком

ADDISON
RADIO
Model 2A
\$34.95
в кольорах „мерун“ і
слоневої кости.

МОЖНА ОДЕРЖАТИ ЦІЛЕ В КОЛЬОРІ СЛОН. КОСТИ ЗА \$33.96

РАДІО: МАШИНИ ДО ПРАННЯ
ПЕЧЕ: ЗАПІСКА: і багато іншого електричного приладдя.
Масмо великий запас:
санчат, лопет, „добагено“, жіночих і чоловічих ховатів, і ін.
спортивних річей. Двоколесники, триколесники й діточі ві-
зочки. КУПИТЕ ТЕПЕР, НА РЕЗДВІННІ ДАРУНКИ.

ADDISON MODEL A14 — СЛУЖИТЬ ТОРОНТОВІ 35 РОКІВ.

DUKE'S
625 QUEEN ST. W.
near Bathurst St.
TORONTO.

Це гарне 7-тюбове радіо має цілком автоматичний
прилад до рекордів, і має місце всередині на 75 ре-
кордів ПО ЦІНІ СПЕРЕД ПОДАТКУ \$239.50

ПРЕСОВИЙ ФОНД

Торонто, М. Кузеля	\$1.00
Збірка в П. О. Будзікевич	2.00
Збірка, весіла. В. Благут	7.00
Н. Н.	0.50
Збірка, шп. М. І. Лібер	2.00
Збірка, Юв. шп. Деник	3.00
Н. Пашків	0.25
В. Ісариш	1.00
І. Кардинал	5.00
Монреаль (збірка)	2.00
(в п-ва М. Е. Микитюк)	
Н. Дроздович	1.00
Наєгара Фолс (збірка)	2.50
(в п-ва А. С. Гренюк)	
Клівленд, Огайо, Т. Мельник	1.00
М. Колодій	5.00
Гр. Волинський	1.00
Віндзор (збірка)	5.00
(у п-ва К. І. Федак)	
Вінніпег, „Рідна Школа“ ім. Марк. Шапкевича	5.00
Милвокі, Виск., о. Петрушин- ський	1.00
Гемілтон (збірка)	13.50
(в п-ва М. Павлович)	

ПОРКУПАЙН ПЛЕЙН, САСК. 0.50

(п. А. Мауркевич)
Росбурн, Ман., М. Глушка .. 1.00
Солбури (збірка) 5.00
(Ювіл. п-ва Штафріних)
За жертви Управа сердечно дя-
кує, й просить не забувати під час
Кампанії й Коляди.

ПОБИЛИСЬ У ЛІТАКУ — Ми-

нулого тижня в вівторок роз-
бився на Лябрадорі, біля Гус-
Бейо, американський перевозо-
вий літак С-54 з 29 подорож-
никами. По довгих пошуках уда-
лось осісти там гелікоптерові.
Двадцять трое було вбитих,
шісттеро живих.

ШАНОВНІ ВИБОРЦІ ЧЕТВЕРТОЇ ВАРДИ — ТОРОНТА!!!

ЦЬОГО РОКУ ВІЛЬШ, ЯК ПОПЕРЕДНІМИ РОКАМИ, БУДЬТЕ О-
БЕРЕЖНІ НА КОГО ВІДДАТЕ СВОЙ ГОЛОС ПРИ МІСЬКИХ ВИ-
БОРАХ!!! НЕ ДОЗВОЛЬТЕ СВОМУ ГОЛОСОВИ ВПАСТИ НА
КАНДИДАТА-КОМУНІСТА, ВОРОГА РОБІТНИЦТВА І ВОРОГА ДЕ-
МОКРАТИЧНИХ ВОЛЬНОСТЕЙ! ЦЬОГОРІЧНІЙ ПЕРЕДВИБОР-
ЧИЙ КЛІЧ: ВИЧИСТИТИ МІСЬКУ РАДУ ВІД КОМУНІСТИЧНИХ
МОСКОВСЬКИХ СТУПАЙНИКІВ!
У ВАШІЙ ВАРДІ НЕВІНИМ КАНДИДАТОМ НА МІСЬКОГО РАДНО-
ГО (задержана), ГІДНИМ ВАШОГО ДОВІР'Я Є

FRANK CHAMBERS

ДНІ 1. СІЧНЯ 1948. Р. ВІДДАЙТЕ НА НЬОГО СВОЙ ГОЛОС. ГО-
ЛОСУЮЧИ НА НЬОГО, ВИ ГІДНО ВИКОНАЄТЕ СВОЙ ГРОМАДЯН-
СЬКИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ВАШЕ СУМЛІННЯ БУДЕ ЧИСТЕ.

НАЙКРАЩІ КАНАДИ НА СЛУЖБІ ГРОМАДИ

РОЗВОЖЧИК ХЛІБА
Розвозчик хліба є прикладом ра-
дісної вистачальності, що від неї ми
залежимо, а яка так багато має для
нас ваги. Слота чи погода, кожний
день приносить його під наші двері
заспокоювати наші потреби.
Люди на їх подоби, декотрі з най-
кращих Канади, знаходяться на служ-
бі громади — на Вашій службі.

DAWES BLACK HORSE BREWERY
MONTREAL ESTABLISHED 1811

ПОШУКУВАННЯ

По адреси тих, що нижче, пишуть до Фонду Допомоги Українців Канади; подайте число свого шукача й не забудьте вложити марку на відповідь. Адреса Ф. Д. У. К. така: UKR. CANADIAN RELIEF FUND P. O. BOX 518, WINNIPEG, MANITOBA.

7901 Іванюка Григорія Глоговського Никиту з Ріпліна, пов. Грубешів — шукає Анастасія Іванюк-ЗАБАВА.

7902 Гримака Онуфрія з Фурторів, п. Любачів — шукає Анна ГРИМАК, ПЕТРИЦЯ.

7903 Стеценка Григорія, Миколу й Богдана, та односельчан Дрогомишля, п. Яворів — шукає Микола ПОНА.

7904 Кривоного Петра й Василя, Петраша Максима, Пінюка Гр. всі з Васильківського, п. Копичинці — шукає Іван ЛИЦАР.

7905 Цюбу Йосифа й Дмитра з Тяглова, пов. Рава Руська — шукає Стефан КОБАК.

7906 Сагаловича Антона, Василя, Дмитра й Івана, Сорочак Кароліну, Бандуру Дмитра, Ляховича Франка, всі із Старого Самбора, живуть в Америці, чи Канаді — шукає Дмитро,

САГАЛЕВИЧ. 7907 Рідних і знайомих із Червоної Слободи на Черкащині — шукає Іван МУХА.

7908 Куліша Кирила з Садів, п. Луцьк — шукає Василь ЗАХАРЧУК.

Гришука Йосифа з Небожки п. Луцьк — шукає Макар ПА-СІЧНИК Трифонович.

7909 Диркача Гринька з Новосілки, п. Перемишль — шукає Володимир ДЕРКАЧ.

7910 Софронюка Івана й Дмитра, родину Данчуків, односельчан з Кудринців, Слішинського Володимира з Завалю, родину Осадчуків, Жеребного Василя, родину Бойків, Шепенюк — шукає Д-р Олекса ТИМКІВ син Тимофія.

7911 Родину Гудимів з Лісови, п. Броди, Стефанишина з Гаїв Дітковецьких — шукає Анатоль РИПЛІНСЬКИЙ.

7912 Груделя Михайла з Борова Гора, п. Любачів — шукає Ольга ГРУДЕНЬ.

7913 Шолтис Вікторію, Сорочаника Джаника, Рака Евгена — шукає Іван НАГІРНИЙ із Селища.

7914 Андрія Лохерта з Бесарабії, живе в Галифаксі — шукає Катерина КИРИЛІВ.

7915 Поставського Антося із Спаса, п. Самбір — шукає Михайло КОЛЬКА.

7916 Рідних і знайомих з Гусятини — шукає Евстахій БІЛОУС.

7917 Ощипка Івана й Анну, та Теодора, Буговського Теодора, та односельчан Серафимець, п. Городенка — шукає Василь ОЩИПКО с. Івана „КУЛЬЧИК“.

7918 Грицана Івана й Анну з Сенечова, п. Долина — шукає Федір ФЕРОДІВ.

7919 Краєвського Володимира з Берески коло Перемишля, жив в кляшторі Редемптористів — шукає Олег КРАЄВСЬКИЙ.

7920 Курмана Павла з Володимира, п. Надвірна — шукає Яків БАГАЙЛЮК.

7921 Параску Клічук, Олену Климчук, Костина Бойчука з Борщова — шукає Микита МАКСИМЮК.

7922 Зварича Луця швагра — шукає Петро МАЙБРОДА.

7923 Гавришака Дмитра з Васильківського, п. Гусятин — шукає Петро ЗАБОЛОТНИЙ.

7924 Химеру Йосифа з Плотич, п. Бережани — шукає Софія ДЕРЕВЛЯНА, зам. Гнатів.

7925 Середницького Григорія з Білечини, Волинь — шукає брат Александер СЕРЕДНИЦЬКИЙ.

7926 Шимківа Гринька, Михайла з Косова, п. Чортків — шукає Дмитро ШИМКІВ.

7927 Онішкова Дмитра, років 20 в Канаді — шукає син Василь ОНИШКІВ.

7928 Осмола Володимира й рідних, та знайомих — шукає Ярослав ПАСТУШЕНКО.

7929 Грицяка Йосифа з Тартаківця, п. Сокаль — шукає Йосиф ГРИЦАК.

7930 Романюка Василя й Юрка з Устя Єпископського, повіт Борщів — шукає Олекса РОМАНЮК.

7931 Бубля Данька й Дмитра та Петра з Полян, пов. Ясло — шукає Микола БУБЕЛЬ.

7932 Юська Гулька з Граньково, п. Копичинці — шукає Володимир ГУЛЬКА.

7933 Горбатюка Павла з Лишанців, п. Бучач — шукає Петро ЛЕСЬКІВ.

7934 Яловицю Федя та односельчан з Пишатинців, п. Борщів — шукає Петро МАНТИКА.

7935 Ткачука Йосифа й Теодора з Дрогомишлян — шукає Марія МЕЛЬНИКІВ.

7936 Галицького Степана, Антона, Йосифа, Петра Богдана з Устя Великого, п. Бучач — шукає Михайло ГАЛИЦЬКИЙ.

7937 Панове Шкула Петро й Д-р Мишуга в Америці — потребуємо матеріальної допомоги! Марія ЗАПІЛІНА.

7938 Івана Петришака й односельчан з Команчі, п. Сянік — шукає Іван ШПИРДЗ.

7939 Зелінську Марію дочку Вастовської з Язловець, п. Бучач — шукає Лев ГРИНЧУК.

7940 Костюка Дмитра й Михайла з Похвівки, п. Станіславів — шукає Стефан ГІМЕНЯК.

7941 Анну Михайлюк, Михайла Жиромського з Павлушівки, п. Чортків — шукає Палагна ЧИКАЛЮК.

7942 Паламар Ольгу з Кагулів, її муж Ілько з Дмитра коло Львова — шукає Микола ПАЛАМАР.

7943 Дерляню Івана з Застави, п. Тернопіль — шукає Богдан ОЛЕКСИЙ.

7944 Кулій Марію й Параску з Білої, п. Чортків — шукає Михайло КУЛІЙ.

7945 Рідних і знайомих із м. Кути — шукає Михайло СЕМЧУК.

7946 Михалінського Сидора, Стельмашук Марію, Андрушак Анастасію з Яструбич, п. Сокаль — шукає Василь СІБЕЦЬКИЙ.

7947 Калін Еву, Волошин Марію й Гасю з Красного, пов. Ярослав — шукає Іван НОВАК.

7948 Мораха Сашка з міста Миколаєва, Херсонщина — шукає Микола ВАСИЛЬОВ.

7949 Ралька Миколу, Логуша Миколу, Кароліну й другого Миколу з передмістя Язловецького — шукає Мартин ЛОГУШ.

7950 Берника Миколу й односельчан з Бергомета, Буковина — шукає Іван АНДРЮК.

7951 Сидора Андрія з Вербова, п. Бережани — шукає Теодор ТУРЧИН.

7952 Родину Качора Олексія в Сифтон, Ман., родом із Сосниці — шукає Наталя КАЧОР.

7953 Войтюка Петра із Старих Кошар, Волинь — шукає Павло ВОЙТЮК.

7954 Параньку Гриців-Володимира з Бруна Старого, п. Любачів — шукає брат Дмитро.

7955 Крамаренка Якова з Товстих Рогів, Київщина — шукає Анна-Надя МАЗУН.

7956 Гапанюка Івана й Сергія та односельчан Осмилович, Волинь — шукає Василь РОМАНЧУК.

7957 Фартуха Олексія з Сернів, п. Яворів — шукає Василь БАЗИЛЕВИЧ.

7958 Гуменюк Ксеню й Мойсея Никоновича з Житник, Київщина, тепер в Гемільтоні — шукає Теодозій ЧЕРНИШУК.

7959 Світуху Івана, Зіну Дейнека з Потуржана — шукає Ігнатій СВИТУХА.

7960 Вариньку Миколу, Ілька та Федя (в Америці) — шукає Теодор ПАВЛЮК.

7961 Кліма Дмитра й Параску з Сорок, п. Бучач — шукає Никифор ВАСИЛИК.

7962 Гайовського Йосифа, Теодора й Антона — шукає Анна РЕГІШЧУК.

7963 Петра Якова з Манаїва, Михайла Ліниці з Полтви — шукає Петро МІЛЯНОВСЬКИЙ.

7964 Сабатіву Василя, Петра й Володимира з Бикова, п. Самбір — шукає Микола ШИШКА.

7965 Вергуна з Хмелева, о. Павла Труха, ЧСРВ., з Львова — шукає Олекса КУРЧАК.

7966 Сіма Ів. Яворовського Теодора з Жовкви — шукає Дмитро КУБАЙ.

7967 Бусела Володимира з Голишова, Волинь — шукає Іван БУСЕЛ.

7968 Луцківа Ілька та односельчан Нагірянки, п. Бучач — шукає Михайло ЛУЦІВ.

7969 Кічука з Лихачівки, Межанників з Підлісця та знайомих — шукає Микола ЛИЧІК.

7970 ІВАНЮК Осія, фотограф з Ратна — шукає рідних і знайомих.

7971 Голубця Степана з Любена Великого, п. Городок — шукає Іван ЛЬЧИШИН.

7972 Рідних і знайомих з Боршева, пов. Перемишлян та з Красного, п. Золочів — шукають Василь ВАСИЛЬКІВ й Павліна ЛАДА.

7973 Каліна Павла й Катерину з Завишнів, п. Сокаль — шукає Лев БІЛИК з Поторичі.

7974 Івана Губара й Марію з Белеїв, жили в Виннигеті — шукає Михайло БЕЛЕЙ.

7975 Бойка Михайла й Василя із Стінки, пов. Бучач — шукає Степан МЕЛЬНИК.

7976 Задорожного Евстахія з Замаретинова, тепер в Аргентині, Василя Арабського з Русилова, Степана Арабського — шукає сестра Михайлина МЕРЕШКО.

7977 Гринюка Василя й Катерину живуть на фермі — шукає Катерина ЛЕВИЦЬКА з Воскресінців біля Коломиї.

7978 Фургалю Христині й її сестру з Полтви коло Львова — шукає Євгенія ЧУМАК.

7979 Волинського Михайла з Волинова, п. Жидачів — шукає Микола ВОЛИНЦЬКИЙ.

7980 Лонича Василя з Семенивки, п. Городенка — шукає Дмитро ГУРАК.

7981 Кантюрима Івана, Микошу Анастасію з Яструбич, п. Сокаль — шукає Василь СІБЕЦЬКИЙ.

7982 Філіпова Гринька з За-

Ярослав — шукає Іван НОВАК.

7948 Мораха Сашка з міста Миколаєва, Херсонщина — шукає Микола ВАСИЛЬОВ.

7949 Ралька Миколу, Логуша Миколу, Кароліну й другого Миколу з передмістя Язловецького — шукає Мартин ЛОГУШ.

7950 Берника Миколу й односельчан з Бергомета, Буковина — шукає Іван АНДРЮК.

7951 Сидора Андрія з Вербова, п. Бережани — шукає Теодор ТУРЧИН.

7952 Родину Качора Олексія в Сифтон, Ман., родом із Сосниці — шукає Наталя КАЧОР.

7953 Войтюка Петра із Старих Кошар, Волинь — шукає Павло ВОЙТЮК.

7954 Параньку Гриців-Володимира з Бруна Старого, п. Любачів — шукає брат Дмитро.

7955 Крамаренка Якова з Товстих Рогів, Київщина — шукає Анна-Надя МАЗУН.

7956 Гапанюка Івана й Сергія та односельчан Осмилович, Волинь — шукає Василь РОМАНЧУК.

7957 Фартуха Олексія з Сернів, п. Яворів — шукає Василь БАЗИЛЕВИЧ.

7958 Гуменюк Ксеню й Мойсея Никоновича з Житник, Київщина, тепер в Гемільтоні — шукає Теодозій ЧЕРНИШУК.

7959 Світуху Івана, Зіну Дейнека з Потуржана — шукає Ігнатій СВИТУХА.

7960 Вариньку Миколу, Ілька та Федя (в Америці) — шукає Теодор ПАВЛЮК.

7961 Кліма Дмитра й Параску з Сорок, п. Бучач — шукає Никифор ВАСИЛИК.

7962 Гайовського Йосифа, Теодора й Антона — шукає Анна РЕГІШЧУК.

7963 Петра Якова з Манаїва, Михайла Ліниці з Полтви — шукає Петро МІЛЯНОВСЬКИЙ.

7964 Сабатіву Василя, Петра й Володимира з Бикова, п. Самбір — шукає Микола ШИШКА.

7965 Вергуна з Хмелева, о. Павла Труха, ЧСРВ., з Львова — шукає Олекса КУРЧАК.

7966 Сіма Ів. Яворовського Теодора з Жовкви — шукає Дмитро КУБАЙ.

7967 Бусела Володимира з Голишова, Волинь — шукає Іван БУСЕЛ.

7968 Луцківа Ілька та односельчан Нагірянки, п. Бучач — шукає Михайло ЛУЦІВ.

7969 Кічука з Лихачівки, Межанників з Підлісця та знайомих — шукає Микола ЛИЧІК.

7970 ІВАНЮК Осія, фотограф з Ратна — шукає рідних і знайомих.

7971 Голубця Степана з Любена Великого, п. Городок — шукає Іван ЛЬЧИШИН.

7972 Рідних і знайомих з Боршева, пов. Перемишлян та з Красного, п. Золочів — шукають Василь ВАСИЛЬКІВ й Павліна ЛАДА.

7973 Каліна Павла й Катерину з Завишнів, п. Сокаль — шукає Лев БІЛИК з Поторичі.

7974 Івана Губара й Марію з Белеїв, жили в Виннигеті — шукає Михайло БЕЛЕЙ.

7975 Бойка Михайла й Василя із Стінки, пов. Бучач — шукає Степан МЕЛЬНИК.

7976 Задорожного Евстахія з Замаретинова, тепер в Аргентині, Василя Арабського з Русилова, Степана Арабського — шукає сестра Михайлина МЕРЕШКО.

7977 Гринюка Василя й Катерину живуть на фермі — шукає Катерина ЛЕВИЦЬКА з Воскресінців біля Коломиї.

7978 Фургалю Христині й її сестру з Полтви коло Львова — шукає Євгенія ЧУМАК.

7979 Волинського Михайла з Волинова, п. Жидачів — шукає Микола ВОЛИНЦЬКИЙ.

7980 Лонича Василя з Семенивки, п. Городенка — шукає Дмитро ГУРАК.

7981 Кантюрима Івана, Микошу Анастасію з Яструбич, п. Сокаль — шукає Василь СІБЕЦЬКИЙ.

7982 Філіпова Гринька з За-

SUBBURY, ONTARIO

ПИЙТЕ! SILVER FOAM! НАПИТКИ!

4 ВІДМІНИ: Пашка 12 унцій за 5 центів

Cola — Orange — Lemon — Lime

ВИКЛЮЧНІ ПРЕДСТАВНИКИ „STUBBY“ СОДОВИХ ВОД

Ginger Beer, Lime Kola, Orange, Lemon, Lime, Grapefruit

SUBBURY BREWING & MALTING COMPANY, LTD.

Скоря Обслуга. Замовляйте Телефонічно: 7-7561

THE FOWLER HARDWARE COMPANY LIMITED.

ТОРГОВЦІ: Начинням, Кухонною Посудою з Алюмінію й Емалію, Будівельними Струментами й Матеріалами.

Голсон-Бейськими Коцями.

72 Cedar Street — Sudbury, Ont. — Phone: 5-5649

J. T. PAQUETTE & SONS LTD.

Найбільший в Салдурі склад чоловічого одягу

Напівготові, роблені до міри убрання; валізки McBRINE,

сорочки TOOKE'S, взуття STRIDER'S,

капелюхи BILTMORE & CREAN.

84 Durham St. — Phone 6-6641

● Найновіша Мода — Приступна Ціна — Візюва ●

Один із найбільших складів Кожухів в Канаді

JOHNSON'S FURS

16 Durham Street N. — Sudbury, Ont.

J. B. DUCHARME

ПОГРЕБНИК

Напроти української церкви Пречистої Діви

Telephone 5-6302 — Sudbury — 73 Beech Street.

ROBERT BROWN LIMITED

ТОРГОВЦІ ДІАМАНТАМИ

ЮВІЛЕРИ й ОКУЛІСТИ

Sudbury — Copper Cliff

8000 Гуля Ілька й Марію з Нового Села, пов. Любачів — шукає Василь МРИЧКО.

„3 Маслом На Сонце“

На сесії Підкомісії Прав Людини з рамені Союзних Держав в Женеві представник Росії А. П. Борисов висловив своє негодуювання проти „линичування нигірів в ЗДА“ й назвав це „найстрашнішим злочинним цивілізації“, додаючи: при цьому від 6 червня, 1944, у ЗДА було 40 випадків ліничу. Америку назвав „краєм ліничів“.

Тою своєю облогою Росія викликала зовнішню Америку. Канадська Федерація Праці зголосила до америк. уряду своє домагання, щоб Союзні Держави зачали докождження в справі таборів невілнннчой праці в Росії, п. Вол. урядовий доразник ЗДА при УНЕСКО сказав, що в Сов. Союзі знаходиться щонайменше 10 мільйонів людей в таборах невілннчой праці, а це є запереченням основних засад СД. На доказ того, що повернення Росії збігів і зівраних із місць осіб москват засилають до концентраційних таборів невілннчой праці, п. дав п. Вол. летючку, розвішену на стовпах чеським червоним урядом у промисловій окрузі Мерш-Шенберг два місяці по закінченні війни, за підписом урядовця „канцелярії охорони праці“, яка голосити, що „всі особи німецького роду без уваги на пол, поверх 10-60 років, що тепер живуть у своїх домах або в ТАБОРАХ ПРАЦІ, є зобов'язані до примусової праці, — по 12-15 годин денно. Саботаж при праці, залишення праці без дозволу, або опір варті, буде гостро караний, навіть смертю“.

Відновіть Свою Передплату!

По інформації в справах імміграції, шифкарт, скитальців, афідавітів, метрик уродження й шлюбів із Старого Краю, посилок грошей, пакунків, і коли Вам відкинули аплікацію на спровадження Вашого кривного — пишть до:

CAPITAL SERVICE AGENCY

BOX 124 — 124 BANK ST. OTTAWA, ONT.

MONTREAL, QUEBEC

Словянський Лікар у Монреалі

DR. ROMAN PNIEWSKY

Спеціаліст внутрішніх, акушерських і венеричних недуг.

Приймає пацієнтів від 3-9 год. пополудні.

3537 Park Ave., Montreal, Que. — Tel.: HA. 7623

УКРАЇНСЬКЕ ШИФКАРТОВЕ БЮРО

ІВАН МЕХ — УПРАВІТЕЛЬ

Виробляємо аплікації на спровадження рідні чи знайомих до Канади. Маємо агентуру всіх корабельних ліній.

По інформації вдавайтесь листовно або особисто до: Ocean Travellers Association of Canada

367 Craig St. West — Montreal. — Tel.: LA. 1557.

НАПРАВА й ПРОДАЖ ЕЛЕКТРИЧНОГО ПРИЛАДДА

МАЄМО ВЕЛИКИЙ ВИБІР УКРАЇНСЬКИХ РЕКОРДІВ

РАДІО — ДО ВИБОРУ

ДОПИСИ

Квебек-Місто (Вражіння з концерту Донни Гресько).

Дня 27. жовтня відбувся в старинній місті Квебеку, тім головним осередку канадсько-французької культури, концерт української скрипки, Донни Гресько, дохід із якого був призначений на українських скитальців. Концерт той відбувся в залі Палати Монткали а хоч офіційно патронат над ним був у руках місцевих Личарів Колумба, справжній ініціатором того високо артистичного підприємства був ВПреподобний отець Йосип Корба, заходом якого відбулися вже раніше у тім місті інші українські мистецькі імпрези.

Простору залу Палати Монткали виволнило того вечора по береги добірна французька публіка, поміж якою була помітна численна академічна молодь обох полів із місцевого університету Ляваля. Молода артистка приїхала до міста Квебеку прямо з Нью-Йорку разом з своїм акомпаніатором, Леопольдом Митманом, учеником славного професора Міхаловського, короля польських шопеністів.

Забрало багато місця обговорювати на цьому місці подробиці прекрасного зрівноваженого, лискуучо-концертного програму нашої артистки, яка обхоплювала класичні й новочасні композиції, відомі з виступів усіх великих майстрів скрипки. Вистарчить сказати, що Донна Гресько виявила в тому концерті велику артистичну зрілість, що задивляється слухача зогляду на її молодечий вік. Вона посідає великий соковитий тон, що просто чарує в кантілені а своєю заворотною технікою вона вже майже дорівнює своїм учителям, Михайлові Пястро, який на цьому полі небагато має суперників. Тому не дивися, що квебецька досвідчена публіка приймала всі точки програми з зростаючим одушевленням, яке спонукало при кінці артистку до виконання кількох над програмових точок. З тих останніх „Аве Марія“ Баха-Гуно принесла їй особливо гучні оплески, що згодом перемінли в ентузіастичну овацію.

Французька католицька преса віднеслася до виступу Донни Гресько з широким прихильністю. „Аксіон Католик“ помістив з того приводу на кілька днів до концерту дуже сердечний едиторіал, підписаний головним редактором того передового денника, Пилипом Руа, в якому було теж згадано про трагедію України й нещасну долю українських скитальців. Після концерту згаданий часопис помістив дуже прихильну рецензію тієї артистичної події, в якій автор стверджує, що виступ Донни Гресько був „справжнім об'явленням“ для всієї публіки, віщує велику класичну чистоту. Ми подивлялися цілий час із на-

догою, 26 жовтня, ц. р., у залі Національного Дому УНО відбулося Ювілейне прийняття з нагоди 25-років подружжя для п-ва І. Штафірних у присутності великого числа гостей. Ювіляти, п-во Штафірні, є щирими й жертвенними українцями й активно працюють у своїй організації.

Господарем прийняття був п. І. Габа, який привітав Ювілятів при вході до залі щирими словами, за українським звичаєм, а одинока донечка Ювілятів прицепила своїм батькам цвіти.

Побажання й поздоровлення складали пп.: В. Далик, Парчевська, В. Лабунський, І. Марунчик, Ст. Сартяк, Р. Іваніцький, Ю. Бідоцька, Н. Генік, І. Гавалко. Також передано привіт із Торонта від п-ва Підзамецьких. Ювіляти дякували за шану на кінці.

Під час застави перепровадили збірку для української преси, з якої \$5 призначено для „У. Р.“. Бажаємо Ювілятам щедрого й щасливого життя та охоти до дальшої народньої праці.

— Присутній.

50-Ліття Уродин п. Децика (Торонто-місто)

Дня 23 листопада п. Децик справляв свої уродини. Сприсив своїх і знайомих і влаштував забаву-прийняття. Склали побажання Ювілятові промови: Г. Мазена, односельчанин С. Тимчишин, який у своїй промові згадав і про нещирого брата Ювілята, що розжалобило п. Децика до сліз, а п. В. Сороколіт згадав в промові про допомогу скитальцям і попросив зложити датки. Збірку започаткував сам Ювілят, п. М. Децик; п-і Марія Сороколіт знялася далішню збірку й збрала \$13, з чого \$10 передано до Фонду Допомоги а \$3 на прес. фонд „Українського Робітника“.

п. М. Децикові багатьох літ а жертводавцям шире спасибі.

Присутній.

солододу строго докладність її техніки й дуже ніжний зміст мелодій, котрі то прикмети ставлять її тепер справді вище всіх артистів її віку. В лискуучо інтелігентній і величаво зрівню важнім виконанню дуже трудної Шакошні Баха, як також Сонати Вівальді-Респігі, можна було відчуті прикмети, що характеризують генія!

Подібно виразилися про гру нашої артистки й другі місцеві часописи. Одним словом, концерт Донни Гресько у місті Квебеку став важною артистичною подією в тій духовій столиці канадсько-французького світа. Рівночасно Донна Гресько, про українське походження, якої виразно писала гарно зложена концертна програма, піднесла високо українське ім'я в очах французького загалу в Канаді. За це належить їй від нас усіх ширя подяка! Треба лише надіятися, що дотеперішній лискучий успіх і похвали, яких досі не падила їй фахова музична критика, не зіпсує передчасно молодій артистці а навпаки додадуть їй лише нової охоти стреміти даліше безупинно до мистецької досконалості.

Зокрема треба виразити шире признання ВПреп. о. Йосифові Корбі за його неспіху працю над підготовкою концерту Донни Гресько й взагалі за його безкорисні зусилля в напрямі спопуляризації української культури й української справи як такої у французькій Канаді. Щастя Боже, в дальшій праці!

Т. Р. БІГОРА, В. А.
Український Адвокат і Нотар
Офіс: 112 Bank of Toronto
2-A Queen St. — St. Catharines
Office: 1-7546. — Res.: 1-1458.
В суботу популярні — в Грімсбі —
на роз. 2-5, під 14 Ontario St.
Tel. 261 R.

Примірни́й ювілей (Виндзор, Онт.)

З нагоди 25-літніх роковин подружжя п-ва Ксені й Івана Федак відбулася в неділю, дня 16 листопада, ц. р., у Панамерик. Конференції, яка гр-кат. парохіяльний залі приїхала завава-вєсілля з музикою, на яку прибуло велике число гостей із Виндзору, Детройту й околиці. Вечеру започаткував парох церкви, о. Осадєць молитвою, почім промовив до гостей та побажав Ювілятам Божого благословення і вніс „многочістєвіє“. Обдаровано Ювілятів срібними дарунками від дітей і братів а від гостей електричною холодильнею. Ювіляти подякували всім за прибуття і дарунки і обіцяли віддячитися.

Слід згадати, що п-во Ксеня і Іван Федак це гарна, тиха і примірна україн. родина. Обое роджені в Манітобі, де й вінчалися і тепер, у Виндзорі, виховують своїх 8 дітей (6 синів і 2 доньки) в релігійній та укр. дусі. Рівнож не жаліють ніколи ні грошей ні труду на народні чи релігійні цілі.

На заклик Пані А. Бали гості зложили \$30.90 на пакунки КЕР для наших голодних братів і сестер на скитальщині. Збіркою зайнялися пані: А. Дацик і А. Гринчик із Виндзору, та Марія Добровольська і А. Дорош із Детройту. Жертводавці п-і й пп.:

По \$2: Ювіляти К. і І. Федак, П. Дорош (Детройт) і Турко;
По \$1: Смик, Д. Дацик, В. Добровольський (Детройт), Н. Бала, В. Маркевич, П. Лодик, Е. Лисий, М. Давосир, І. Кульба, Н. Шуст, Винограшків, М. Бачало, О. Федик, І. Кравець (Детройт), В. Борєцький, Вайт Ігл Стор, Н. Н. Д. Бульо, В. Кравець (Детройт), П. Пососький;

По 50 ц.: Мацик, Бачало, Мачинський, Ждан, І. Кравчук;
По 25; ц.: Тимчишин, Галушницький, Гутник, Шварц, Бачинська, Говсич, І. Середович.

Крім того Ювіляти зложили від себе \$5 на прес. фонд „У. Робітника“, за безплатне поміщення пошуківань у кожнім числі для скитальців.

Жінкам, що зайнялися устроєнням цієї застави належить признання її подяка.

Жертводавцям і тим, що зайнялися збіркою всі зібрані дякують. Зібрані гроші пішли на призначену цілю: куплено 3 пакунки для найбільше потребуючих а посвідки одержали Ювіляти, бо від їх імені вистало.

Ювілятам бажаю, щоб Господь Бог дозволив в шасті і здоров'ї виховати діточок та діждатися Золотого Ювілею, і даліше шастливо жити. Б. Н.

Доклади Учасників Україн. Панамерик. Конференції

Дня 2 грудня виндзорські українці запросили на свої сходини учасників Української Панамерик. Конференції, яка відбулася в днях 18-21 листопада в Нью-Йорку — пп. Д. Андриєвського, як Спостерегача від європейського КУК, і А. Білопольського з Аргентини. По передній неділі обидва панове мали доклади в сусідньому Детройті.

Правда, сходини не були дуже численні, бо не було доволі часу їх підготувати, але однаково було значне число громадян так, що зала УНО була майже заповнена. Сходини відкрив п. Б. Зелений, він і головував, та представив зібраним шан. гостей. Писарем був пан Сенчук.

На першого докладача попросив голова Сходин п. Д. Андриєвського, який представив в скороченні що зроблено на конференції в Нью-Йорку а до ще оповідав про життя української еміграції в Європі, особливо про її стан політичний та про старання створити один політичний центр. Торкнувся коротенько справи розколу внутрішньої організації ОМН, його причин та наслідків. Прикінці доклада п. Д. Андриєвський виставив своє глибоке переконання що, не зважаючи на різні перепони, українська еміграція в Європі таки стане в скорім часі в один Всеукраїнський фронт і завершити його одним українським проводом, бо розуміє, що час важкий і діяти треба скоро, щоб успішно допомогти українській визвольній справі.

Другий докладач, п. А. Білопольський, передав привіт від українців Полуд. Америки та підкреслив, що й вони там з цілою душою бажають, щоб був один центр та Україна скоро стала незалежною. Згадавши про сучасну російську імперію докладач підкреслив, що це небувала ще в світі неволя й терор; є проти людської природи й Божих законів, тому мусять згинуть а на її руїнах відродиться повневолючя нею народи, завівши новий, справедливий господарський і політичний лад. Закінчив глибокою надією, що цього діждатися ще наше покоління.

По докладах, з яких зібрані багато довідалися нового про життя українців в Європі й Пол. Америці, були ще запити й відповіді на них, що тягнулось до 10.30 вечір. Закінчено Сходини відспіванням українського й державного канадського славнів.

В. Дужий.

НАЕГАРА ФОЛС, ОНТ.

Дня 15 листопада в домі п-ва Андрія й Стефанії Гринюх відбулися хрестини їхньої доні, Наді, і внука, Тараса Прокопчука. Тайни Хрещення довершив о. ігумен І. Тимочко, Ч. С. В. В. з Грімсбі, Онт. Брат Юстин служив за дяка. Склали побажання пп.: Андрій Гринюх і його тесть, дід і прадід новоохрещених Адам Кишиновський, і накінєць о. Тимочко.

Під час застави не забути про українських сиріт із скитальщини, що ними тепер опікуються Сестри Службениці в Анкастер, Онт., і зложили \$32 і 50 ц., з того \$25 на сиріт, а \$2.50 на прес. фонд „У. Р.“ Зложили наступні п-і й пп., по \$5: Андр. Гринюх, Адам Кшановський, І. Прокопчук; Ст. Мельник — \$2.50; по \$2: Теодор і Роз. Прокопчук, Зиновія Дяченко, Антін Березюк, Надія Гринюх; по \$1: о. ігумен Тимочко Назар Прокопчук, Вол. Кшановський, Роман Гринюх, Мирон Нагірний, Анна Бадівська. Жертводавцям ширя подяка а нашій українській родині кріпкого здоров'я. — Українець.

ПРИЙНЯТТЯ НОВОПРИБУВШИХ ІЗ СКИТАЛЬЩИНИ ВІДІЛОМ К. У. К. В ГРИМСБІ

Прийняття відбулося в неділю, 30 листопада, 2.30 пополудні, в домі п-ва Укр. Прав. Громади. Присутні новоприбувші скитальці, п-і і пп.: Д-р Карчмар з дружиною, Михайло Баринюк з дружиною, Богдан Голінський, Дмитро Блаженко, Володимир Чапайський, Олександр Гуцайлюк, Іван Стецишин (Торонто) й Антін Польовий.

Господарями прийняття були члени місцевого Відділу КУК. Господині під проводом п-і Т. Дяковської виявлялися знаменито за що їм, і тим, що поприносили на столи, належить щиро-сердечне спасибі.

Новоприбувші, кожний із осібна, переказали дещо із свого пережиття на скитальщині, а головне за залізною куртиною неймовірні речі, що там діється.

Присутні зложили на допомогу скитальцям і на потреби К. У. К. \$100, які в коротці будуть вислані на призначене місце. Жертводавців поименно не згадує, в часопису не забирали забагато місця. До

ЗВІНЧАЛИСЬ У МОНТРЕАЛІ — Віктор Василь Темко з Лашін, Кве., і п-а Ольга Трендовацька з Верден, Кве., донька Матей й Марії Трендовацьких — тепер п-во Темко, звінчалися 21 вересня, ц. р., в укр. греко-катол. церкві Св. Михайла в Монреалі. Весільна Гостина відбулася в залі парохії Св. Духа в Монреалі.

Справляли Михайла (Бімсвил, Онт.)

Дня 22 листопада справляли несподіванку Михайлові Дубецькому. Це була гарна несподіванка для господаря, як на його подвиря зайшло около 20 автомашин, а були між ними й гості з Торонта та місцеві садівники.

Влаштували цю несподіванку п. В. Ненич і швагрі Іменишка. Прислали побажання для Михайла Башко й сестри з Манітоби. По вечері зложили присутні родичі дружини Михайла, п-во Дзедзич, побажання від себе й дехто з гостей. Під час застави, на заклик п. Ненича, промовив до присутніх п. І. Михальчук і попросив зложити жертви на потреби К. У. К. Зложили наступні п-і й пп.: Дубецький \$3; Кулик \$2; по \$1: Обад, Михальчук, Скаляр, Гринан, п-і Гринан, Онисик, Польовий, Сорока, Паламарчук, Левницький, Богун, Новіцький, Аноетол, п-і Дзедзич, Н. Н. Карнак, п-а Дзедзич, Ненич, Дзедзич.

Вшанували Михайла (Гемилтон, Онт.)

В неділю, 23 листопада, по Службі Божій зійшлися діти, родина й приятелі до парохіяльної залі, щоб звеличати Михайла Павлишина, доброго та працювотного, як на полі релігійнім так і національнім. Таку добру думку переговорили між собою члени Союзу Гетьманців Державників, і двоє членів, а то п. Юрій Старецький і Роман Шуст цим зайнялися. До помочи став зать Михайла, п. Рапко.

Коли увійшов Михайло з дружиною, дуже здивувався, побачивши всіх дітей, зятів, невісток, внуків та приятелів так разом зібраних. Господар прийняття п. Старецький попросив Михайла й дружину на почесне місце. Всеч. о. П. Серветник, парох, провів християнським звичаєм молитву перед іконою.

По обіді п. Ю. Старецький в короткій доповіді зясував цілю сего торжества а п. Р. Шуст не редав Михайлові дарунок від всіх присутніх. Господар попросив о. Пароха до слова. О. Парох зясував в коротці заслуги іменишника Михайла за тих 31 років при парохії, за гарне виховання дітей, які взаїмно любляться, бо спільно всі разом мешкають. При кінці вніс многочістєвіє, яке присутні насторожи відспівали. Отець ще запонів, щоб і преса помістила пишніше торжество, я сам піду, каже, за збіркою.

Желання Михайлові склали сини — Теодор, Михайло, — дочка пані Купер, зять Рапко, невістки, та брат. Від приятелів пп.: Рибіцький, П. Баррій, В. Слободзін і Р. Шуст. Переведена о. Серветником і Р. Шустом збірка принесла \$27, з чого \$13.50 приділено на пресов. фонд „Укр. Робітника“.

Зложили наст. пп., по \$2: о. П. Серветник, Михайло Павлишин; по \$1: В. Слободзін, Ю. Старецький, Джугла, Смогітський, Зинкевич, Сікарчук, П. Баррій, Довбета, М. Павлишин, Т. Павлишин (сини), Н. Калинович, Рапко, п-і Купер, Р. Шуст, А. Рибіцький, М. Бокла, Ст. Бокла, Ю. Гальчук, П. Свистун; по 50 ц.: п-і Деник, Петрович, Руснак, Павлишин (брат), пані Галас і Ткачук.

Потім же говорила п-і Павлишин, а на кінці сам ювілят, Михайло. Дякував за пам'ять до нього, бо ся несподіванка останеся довго в його пам'яті. Ще раз Михайлові жєлає багатьох і щасливих літ, а жертводавцям шире дякує.

Представник „У. Р.“

З ЮВІЛЕЮ ДЛЯ СКИТАЛЬНИКІВ

Дня 8 листопада, ц. р., односельчани Покропивни й Хотомира влаштували в Народнім Домі в Торонті несподіванку для п-ва М. і Юлії Лібер з нагоди 20-роківни їх подружжя життя. Між односельчанами були також декотрі члени Народнього Дому. Головним промотором у цєму був п. Николай. Ювіляти були запрошені, думаючи, що це справляють іменини (Дмитра) для п-ва Николайів, яких вони мали привести до залі. п. Николай зложив в імені присутніх побажання Ювілятам і дарунок у кошеверті (\$200). По нім промовіло багато промовців, п. Гужда запропонував, щоб зложити жертви на пакунки для односельчан Покропивни, пов. Тернопіль, яких знаходиться біля 30 осіб на скитальщині. Збірку перепровадили пп. Андр. Шкільний, Конст. Годовський і Мих. Гужда й збрали \$80, — від гостей, і збірку по помешканнях

односельчан Покропивни принесла даліших \$95. Переводили її пп.: Конст. Годовський, Анд. Шкільний і Вод. Поврозник. До тої суми додано \$42, що перед війською були зібрані на будову Народ. Дому в Покропивній. Тож разом усіх грошей на пакунки назбирало \$217.06. Пакунки вже вислано дня 15 листопада. Жертводавцям ширя подяка.

Гарасим Кушнір.
